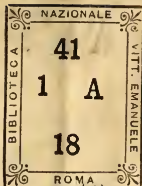
bunt ac hymnum d

NAZIONALE
BIBLIOTECA
VITT. EMANUELE
ROMA
41
1 A
18

REGVLAE
SOCIETATIS
IESV.

Assist. Galliae
Soc. Jesu

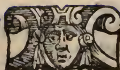
VENETIIS, M D LXXX.

Cum facultate superiorum.

INDEX
REGVLARVM.

INDEX.

SVMMARIVM EARVM CONSTITVTIONVM,

quæ ad ſpiritualem noſtrorum inſtitutionem pertinent, & ab omnibus obſeruandæ ſunt.

1 QVAMVIS *ſumma ſapientia, & bonitas Dei Creatoris noſtri, ac domini, ſit quæ conſeruatura eſt, gubernatura, atque promotura in ſuo ſancto ſeruitio hanc minimam Societatem Ieſu, ut eam dignata eſt inchoare: Ex parte vero noſtra interna caritatis, & amoris illius lex, quam Sanctus Spiritus ſcribere, & in cordibus imprimere ſolet potius, quam ullæ externæ conſtitutiones ad id adiutura ſit: Quia tamen ſuauis diſpoſitio diuinæ prouidentiæ ſuarum creaturarum cooperationem exigit, & quia Chriſti Domini noſtri Vicarius ita ſtatuit, & Sanctorum exempla, & ratio ipſa nos ita docet in domino: neceſſarium eſſe arbitramur conſtitutiones conſcribi, quæ iuuent ad melius in uia incœpta diuini obſequij proce-*

De conſtitutionum neceſſitate. In proœ. conſt. §. 1.

dendum iuxta instituti nostri rationem.

De fine & ratione uiuendi Societatis.

2 Finis huius Societatis est, non solum saluti, & perfectioni propriarum animarum cum diuina gratia uacare; sed cum eadem impense in salutem, & perfectionem proximorum incumbere.

In ex. c. 1. §. 2.

3 Nostræ uocationis est diuersa loca peragrare, & uitam agere in quauis mundi plaga, ubi maius Dei obsequium, & animarum auxilium speratur.

Par. 3. c. 2. lit. G. & p. 6. c. 3. §. 5.

In ex. c. 1. §. 6.

4 Ratio uiuẽdi in exterioribus (iustas ob causas, maius Dei obsequium semper intuendo,) communis est; nec ullas ordinarias pœnitentias, uel corporis afflictiones ex obligatione subeundas habet; sed illas assumere quiuis poterit, quæ sibi uidebuntur cum approbatione Superioris ad maiorem sui spiritus profectum conuenire, & quas propter eundem finem Superiores eis poterunt imponere.

De sacramentorum usu, & examine cõscientiæ.

5 Ipso initio sui in Societatem ingressus debet quisque generalem totius uitæ confessionem apud aliquem Sacerdotem a Superiore assignatum facere, & post eam Sacratissimum Christi domini Corpus sumere, & sic sexto quoque mense eodem modo generaliter ab ultima inchoando confitebitur.[a] Et omnes tam professi, quam formati coadiutores semel singulis annis parati esse debebunt ad confessionem generalem, quæ ab ultima generali inchoëtur, ei quem Superior sibi substituerit, faciendam.

In ex. c. 4. §. 41.

a Par. 6. c. 1. §. 2.

Par. 3. c. 1. §. 11.

6 Vtantur quotidie omnes conscientiæ suæ examinatione consueta:[b] Si Sacerdotes non fuerint, confiteantur

b In ex. ca. 4. §. 25.

teantur oportet, & Sanctissimum sacramentum Eucharistiæ sumant octauo quoque die: [c] & unus omnium sit confeßarius a Superiore constitutus, quod si fieri non poterit, quisque certe suum stabilem habeat confeßarium, cui ipsius conscientia prorsus aperta sit. c Par. 3. c. 1. §. 11.

7 Qui autem alij, quam suo confessario designato confiteretur, debet postmodum (quantum recordari poterit) eidem suo confessario totam suam conscientiam aperire, ut, nihil ignorando, quod ad eam pertineat, melius in domino possit eundem iuuare. Par. 3. c. 1. lit. Q. & par. 6. c. 3. §. 2.

8 Vnusquisque eorum, qui Societatem ingrediuntur, consilium illud Christi sequendo, Qui dimiserit patrem & cæt. existimet sibi patrem, matrem, fratres, & sorores, & quidquid in mundo habebat, relinquendum; imò sibi dictum existimet uerbum illud, Qui non odit patrem, & matrem, insuper & animam suam, non potest meus esse discipulus. De exuendo inordinato seculi affectu. In ex. c. 4. §. 7.

9 Et ita curandum ei est, ut omnem carnis affectum erga sanguine iunctos exuat, ac illum in spiritualem conuertat, eosq; diligat eo solum amore, quē ordinata caritas exigit, ut qui mundo, ac proprio amori mortuus, Christo Domino nostro soli uiuit, eūq; loco parentum, fratrum, & rerum omnium habet. In ex. c. 4. §. 7.

10 Ad maiorem in spiritu profectum, & præcipue ad maiorem submissionem & humilitatem propriam contentus eße quisq; debet, ut omnes errores, & defectus ipsius, & res quęcunq;, quæ notatæ in eo, & obseruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui De uera sui abnegatione. In ex. c. 4. §. 8.

extra confessionem eas acceperit, manifestentur.

11 *Boni etiam omnes consulant ab alijs corrigi, & ad aliorum correctionem iuuare; ac manifestare sese inuicem sint parati debito cum amore, & caritate ad maiorem spiritus profectum, præsertim ubi a Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præscriptum, aut interrogatum ad maiorem Dei gloriam.*

12 *Diligenter animaduertant oportet (magnifaciendo, summique momenti id esse ducendo in conspectu Creatoris, ac domini nostri) quãtopere iuuet, ac conferat ad uitæ spiritualis profectum omnino, & non ex parte abhorrere ab omnibus, quæ mundus amat, & amplectitur, & admittere, & concupiscere totis uiribus quidquid Christus dominus noster amauit, & amplexus est. Quemadmodum enim mundani homines, qui ea, quæ mundi sunt, sequuntur, diligunt, & quærunt magna cum diligentia honores, scilicet famam, magni nominis existimationem in terra, sicut mundus eos edocet: sic qui procedunt in spiritu, & serio Christum dominum nostrum sequuntur, amant, & ardenter exoptant, quæ ijs omnino contraria sunt, indui nimirum eadem ueste, ac insignibus domini sui pro ipsius amore, ac reuerentia; adeo ut si sine offensione ulla diuinæ maiestatis, & absque proximi peccato foret, uellent contumelias, falsa testimonia, & iniurias pati, ac stulti haberi, & existimari (nulla tamen*

In ex. c. 4. §. 44.

men ad id per eos data occasione) eò quod exoptant assimilari, ac imitari aliquo modo creatorem, ac dominum nostrum Iesum Christum, eiusque uestibus, & insignibus indui: quandoquidem illas ipse propter maiorem profectum nostrum spiritualem, induit, nobisque exemplum dedit, ut in omnibus, quoad eius fieri poterit, diuina gratia aspirante, eum imitari, & sequi, cum uera sit uia, quæ ducit homines ad uitam, uelimus.

13 *Vt melius ad hunc perfectionis gradum in spirituali uita tam pretiosum perueniatur, maius, ac impensius studium cuiusque sit quærere in domino maiorem sui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit, mortificationem.* In ex. c.4. §.46.

14 *In exercendis officijs abiectis, & humilibus prõptius ea suscipi cõuenit a quibus sensus magis ab horrebit: si quidẽ iniunctũ fuerit, ut in eis se exerceat.* In ex. c.4. §.28.

15 *Anteuertere oportet tentationes adhibitis earum contrarijs: ut cum quis animaduertitur ad superbiam esse propensus, exerceri is debet in rebus abiectioribus, quæ ad humiliandũ ipsum utiles futuræ uideantur: & sic de alijs prauis animæ propensionibus.* Par. 3.ca. 1.§. 13.

16 *Omnes constanti animo incumbamus, ut nihil perfectionis, quod diuina gratia consequi possimus in absoluta omnium constitutionum obseruatione, nostrique instituti peculiari ratione adimplenda prætermittamus.* De perfectionis, solidarumq; uirtutum studio. Par.6.c.1. §. 1.

17 *Omnes, qui se Societati addixerunt in uirtu-* P.10.§. 2.

tum

tum solidarum, ac perfectarum, & spiritualium rerum studium incumbant: ac in huiusmodi maius momentum, quam in doctrina, uel alijs donis naturalibus, & humanis constitutum esse ducant: Hæc enim interiora sunt, ex quibus efficaciam ad exteriora permanare ad finem nobis propositum oportet.

P.3.ca.1. §.26. 18 *Omnes rectam habere intentionem studeant non solum circa uitæ suæ statum, uerum etiam circa res omnes particulares, id semper in eis sincere spectantes, ut seruiant, & placeant diuinæ bonitati propter se ipsam, & propter caritatem, & eximia beneficia, quibus præuenit nos potius, quam ob timorem pœnarum, uel spem præmiorum (quamuis hinc etiam iuuari debeant) & in omnibus quærant Deum exuentes se, quantum fieri potest, amore omnium creaturarum, ut affectum uniuersum in ipsarum Creatorem conferant, eum in omnibus creaturis amando, & omnes in eo iuxta sanctissimam, ac diuinam ipsius uoluntatem.*

Par.3.c.1. §.21. 19 *In concionibus domesticis de ijs crebrò tractent, quæ ad sui abnegationem, & in uirtutibus profectum, & omnimodam perfectionem attinent, ad ea se inuicem exhortando, & præcipuè ad unionem & caritatem fraternam.*

Par.3.c.1. §.22. 20 *Magnopere conferet, deuote, quoad fieri poterit, ea munera obire, in quibus magis exercetur humilitas, & caritas. Et in uniuersum loquendo, quanto aliquis se arctius Deo astrinxerit, & liberaliorem*

raliorem erga summam maiestatem se præstiterit; tanto eum in se liberaliorem etiam experietur: & ipse in dies magis idoneus erit ad gratias, & dona spiritualia uberiora recipienda.

21 *Postquam aliquis in corpus Societatis cooptatus fuerit in aliquo gradu, ad alium progredi curare non debet, sed in suo perfici, & obsequio Dei, & gloriæ sese impendere.* P. 5. c. 4. §. 5. & in ex. c. 6. §. 5. & 6.

22 *Omnes suum tempus rebus spiritualibus impendant, & deuotioni quærendæ pro mensura gratiæ Dei ipsis communicatæ insistant.* De cura interioris hominis.

23 *Ab illusionibus dæmonis in suis spiritualibus exercitationibus caueant, & se contra omnes tentationes tueantur: simul rationes sciant, quæ adhiberi possint, ut eas superent: & ad ueras, solidasque uirtutes consequendas insistant: siue plures adsint visitationes spirituales, siue pauciores: curent uero semper in uia diuini seruitij progressum facere.* par. 3. c. 1. §. 20. & p. 4. c. 4. §. 3. & 4. par. 3. c. 1. §. 10.

24 *Paupertas, ut murus religionis firmus diligenda, & in sua puritate conseruanda est, quantum diuina gratia aspirante fieri poterit.* De paupertate p. 6. c. 2. §. 1.

25 *Diligant omnes paupertatem, ut matrem, & iuxta mensuram sanctæ discretionis suis temporibus eius effectus aliquos experiantur:* [d] *nullaque re tanquam propria utantur:* [e] *paratique sint ad mendicandum ostiatim, quando uel obedientia, uel necessitas id exiget.* Par. 3. c. 1. §. 25. [d] Ibidem. §. 7. [e] Par. 6. c. 2. §. 10.

26 *Victus, uestitus, & lecti ratio erit ut pau-* In ex. c. 4. §. 26.

peribus

peribus accommodata: & unusquisque sibi persuadeat, quod quæ uilissima erunt ex ijs, quæ domi sunt, ei tribuentur propter ipsius maiorem abnegationem, & spiritualem profectum.

Par. 3. c. 1. §. 5. 27 Intelligant omnes, quòd mutuo dare, & accipere, uel dispensare quidquam de ijs, quæ domi sunt minime possunt, nisi Superior conscius consensum præstiterit.

Par. 6. c. 2. §. 7. & in ex. c. 1. §. 3. 28 Omnes, qui sub obedientia sunt Societatis, meminerint se gratis dare debere, quæ gratis acceperunt, nec postulando, nec admittendo stipendium, uel eleemasynas vllas, quibus missæ, uel confessiones, uel prædicationes, uel quoduis aliud officium ex ijs, quæ Societas iuxta nostrum institutum exercere potest, compensari uideatur: ut sic maiori cum libertate possit, & proximorum ædificatione in diuino seruitio procedere.

De castitate, sensuumque custodia. 29 Quæ ad uotum castitatis pertinent, interpretatione non indigent, cum constet, quam sit perfecte obseruanda, nempe enitendo angelicam puritatem imitari & corporis, & mentis nostræ munditia.

Par. 6. c. 1. §. 1. Par. 3. c. 1. §. 4. 30 Omnes diligentissime curent portas sensuum suorum (oculorum præcipuè, aurium, & linguæ) ab omni inordinatione custodire, ac se in pace, & pura humilitate interna conseruare, & eam in silentio, cum id obseruandum est: cum autem loquendum in circumspectione, & ædificatione uerborum, & modestia vultus, ac maturitate incessus, motuumque

tuumque omnium ſine ullo impatientiæ, aut ſuperbiæ ſigno exhibere, in omnibus procurando, atque optando potiores partes aliјs deſerre, omnes in animo ſuo tanquam ſibi ſuperiores ducendo, & exterius honorem, ac reuerentiam, quam exigit cuiuſque ſtatus cum ſimplicitate, & moderatione religioſa exhibendo: atque ita fiat, ut ſe mutuo conſiderantes in deuotione creſcant, Deumque dominum noſtrum laudent, quem quiſque in alio, ut in illius imagine agnōſcere ſtudeat.

31 *In refectione corporis curandum eſt, ut temperantia, modeſtia, & decentia interius, & exterius in omnibus obſeruetur. Præmittatur benedictio, & ſequatur actio gratiarum, quas omnes agere debent cum ea, qua par eſt, deuotione, & reuerentia. Et dum corpus edendo reficitur, ſua etiam animæ refectio præbeatur.* Par. 3. c. 1. §. 2.

32 *Expedit in primis ad profectum, & ualde neceſſarium eſt, ut omnes perfectæ obedientiæ ſe dedant, Superiorem (quicunque ille ſit) loco Chriſti domini noſtri agnoſcentes, & interna reuerentia, & amore eum proſequentes: nec ſolum in executione externa eorum, quæ iniungit integre, prompte, fortiter, & cum humilitate debita, ſine excuſationibus, & obmurmurationibus obediant, licet difficilia, & ſecundum ſenſualitatem repugnantia iubeat: uerum etiam conentur interius reſignationem, & ueram abnegationem propriæ uoluntatis,* De obedientia. par. 3. c. 1. §. 23.

tatis, & iudicij habere, uoluntatem, ac iudicium suum cum eo, quod Superior vult, & sentit, in omnibus rebus (ubi peccatum non cerneretur) omnino conformantes, proposita sibi uoluntate, ac iudicio Superioris pro regula suæ uoluntatis, & iudicij: quo exactius conformentur primæ, ac summæ regulæ omnis bonæ uoluntatis, & iudicij, quæ est æterna bonitas, & sapientia.

Par. 1. ca. 10. §. 5. 33 Liberam sui ipsorum, rerumque suarum dispositionem omnes cum uera obedientia Superiori relinquant, nihil ei clausum, ne conscientiam quidem propriam tenendo, non repugnando, non contradicendo, nec ulla ratione iudicium proprium ipsius iudicio contrarium demonstrando: ut per unionem eiusdem sententiæ, & uoluntatis, atque per debitam submissionem melius in diuino obsequio conseruentur, & progrediantur.

Par. 6. ca. 1. §. 1. 34 Omnes obedientiam plurimum obseruare, & in ea excellere studeant: nec solum in rebus obligatorijs, sed etiam in alijs: licet nihil aliud, quam signum uoluntatis Superioris sine ullo expreßo præcepto uideretur. Versari autem debet ob oculos Deus Creator, ac dominus noster, propter quem homini obedientia præstatur: & ut in spiritu amoris, & non cum perturbatione timoris procedatur, curandum est.

Par. 6. c. 1. §. 1. 35 Ad Superioris uocem perinde, ac si a Christo domino egrederetur, quam promptißimi simus, re qua-

re quauis, atque adeo litera a nobis inchoata, nec dum perfecta studio celeriter obediendi relicta.

36 Ad eum scopum uires omnes, ac intentionem in domino conuertamus: ut sancta obedientia tum in executione, tum in uoluntate, tum in intellectu sit in nobis semper omni ex parte perfecta, cum magna celeritate, spirituali gaudio, & perseuerantia, quicquid nobis iniunctum fuerit, obeundo, omnia iusta esse nobis persuadendo, omnem sententiam, ac iudicium nostrum contrarium cæca quadam obedientia abnegando. par. 6. c. 1. §. 1.

37 Quisque sibi persuadeat, quod, qui sub obedientia uiuunt, se ferri, ac regi a diuina prouidentia per superiores suos sinere debent perinde, ac si cadauer essent, quod quoquo uersus ferri, & quacũque ratione tractari se sinit: uel similiter, atque Senis baculus, qui ubicunque, & quacunque in re uelit eo uti, qui eum manu tenet, ei inseruit. par. 6. c. 1. §. 1.

38 Adimplere quisque debet quasuis pœnitentias, quæ propter defectus, & negligentiam suam, uel quiduis aliud fuerint iniunctæ[f]. Pœnitentias uero huiusmodi prompta uoluntate admittere deberet cum uero emendationis, & spiritualis profectus desiderio, etiam si propter defectum non culpabilem iniungerentur. In ex. c. 4. §. 33. f Par. 3. c. 1. §. 15.

39 Cum aliquis ad ministeria culinæ obeunda ingreditur, uel ad eum iuuandum, qui coquus est, eidẽ obedire cum magna humilitate in rebus omnibus ad In ex. c. 4. §. 29.

ipsius

g Par.3.c. 1.§.24. ipsius officium pertinentibus debet. g Atque ualde necessarium est, ut omnes non solum Superiori Societatis, uel domus, sed etiam subordinatis officialibus, qui ex illo auctoritatem acceperunt, obediant: & assuescant non intueri, quis ille sit, cui obediunt, sed potius quis ille propter quem, & cui in omnibus obediunt, qui est Christus dominus.

Par.3.c.1. lit.B.& in ex.c.4.§.6. 40 Si aliquis ex ijs, qui domi sunt, cuiquam scriberet non nisi obtenta facultate, & literis ei ostensis, quem Superior destinauerit, id faciet. Si ad eundem literæ mitterentur, ei primò reddentur, qui a Superiore fuerit constitutus: qui eas lectas reddet, aut non reddet illi, ad quem sunt destinatæ: prout in domino expedire ad maius ipsius bonum, & Dei gloriam existimabit.

De reddenda sui ratione. In ex.c.4. §.36. 41 Quicunque hanc Societatem in domino sequi uolet, & in eadem ad maiorem Dei gloriam manere sub sigillo confessionis, uel secreti, uel quacunque ratione ei placuerit, & ad maiorem ipsius consolationem fuerit, debet conscientiam suam magna cum humilitate, puritate, & caritate manifestare, re nulla, qua dominum uniuersorum offenderit celata: & totius anteactæ uitæ rationem integram, uel certe rerum maioris momenti Superiori, qui tum fuerit, Societatis, uel cui ex Præpositis, uel alij ex inferioribus ille iniungeret (prout magis conuenire uideretur) reddat & sexto quoque mense rationem hanc sui ab ultima, quam reddiderit, incipiendo quis-

que

que reddet. [h] *Sic etiam uidetur, quod coadiutores rformati, & professi singulis annis, uel crebrius, rsi Superiori uidebitur, suæ conscientiæ rationem dicto modo ei reddant.* h Ibidē §. 40. & par. 6. c. 1. §. 2.

42 *Nullam debent celare tentationem, quam Præfecto rerum spiritualium, vel Confessario, vel Superiori non aperiant, Imo uero totam animam suam illis integre manifestam esse pergratum habeant: nec solum defectus aperiant, sed etiam pœnitentias, vel mortificationes, & deuotiones, ac uirtutes omnes, uoluntate pura optantes ab illis dirigi, sicubi a rectitudine deflecterent, nolentes suo proprio sensu duci, nisi conueniat cum iudicio illorum, quos Christi domini nostri loco habent.* par. 3. c. 1. §. 12.

43 *Idem sapiamus, idem, quoad eius fieri possit, dicamus omnes iuxta Apostolum. Doctrinæ igitur differentes non admittantur, nec verbo in concionibus, vel lectionibus publicis, nec scriptis libris (qui quidem edi non poterunt in lucem sine approbatione, atque consensu Præpositi Generalis). Imo & iudiciorum de rebus agendis diuersitas, quæ mater esse solet discordiæ, & inimica unionis uoluntatum, quantum fieri potest, euitari debet. Vnio uero, & conformitas mutua diligentissime curanda est, nec, quæ ei aduersantur, permittenda: quo iuncti inuicem fraternæ caritatis uinculo melius, & efficacius possint se diuino obsequio, & auxilio proximorum impendere.* De unione, & conformitate mutua.

Par. 10. §. 13. 44 *In Societate nec sit, nec sentiatur animorum propensio ad partem alterutram factionis, quę esset fortassis inter Principes, uel Dominos Christianos: sed sit potius quidam uniuersalis amor, qui partes omnes (licet sibi inuicem contrariæ sint) in Domino nostro amplectatur.*

de otio, & secularibus negotijs uitandis. p. 3. cap. 1. §. 6. par. 6. c. 3. §. 7.

45 *Omnes quamdiu corpore bene ualent, in spiritualibus, uel exterioribus rebus habeant, in quo occupentur: ne otium malorum omnium origo, quo ad eius fieri possit, domi nostræ locum habeat.*

46 *Vt plenius possit Societas rebus spiritualibus iuxta suum institutum uacare, quoad eius fieri poterit, a negotijs secularibus abstineat (qualia sunt testamentariorum, uel executorum, uel procuratorum rerum ciuilium, aut id genus officia) nec ea ullis precibus adducti obeunda suscipiant, vel in illis se occupari sinant.*

Qua ratio habēda ualetudinis. par. 3. c. 2. §. 1.

47 *Vt nimia sollicitudo in ijs, quæ ad corpus pertinent, reprehensibilis est: ita cura moderata tuendæ ad diuinum obsequium valetudinis, ac virium corporis laude digna, & ab omnibus adhibenda est: Et ea de causa cum animaduerterint aliquid sibi nocere, vel aliquid aliud necessarium esse circa victum, uestitum, habitationem, officium, aut exercitationem, & sic de alijs rebus admoneant omnes ea de re Superiorem, vel quem ad id Superior constituerit, duo interim obseruantes: Primum, vt antequam ad eum quid referant, se ad orandum*

recipiant, & post orationem si senserint rem deferendam ad Superiorem, id faciant: Alterum, vt cum uerbo, aut scripto breui (ne excidat memoria) Superiori rem exposuerint, ei totam curam rei expositæ relinquant: & quidquid ille statuerit, optimum ducant: nec contendere, aut vrgere per se, uel alium (siue concedatur quod petitur, siue non) pergant: quandoquidem sibi persuadere debent id magis expedire ad diuinum obsequium, ac suum maius bonum, quod Superiori re intellecta, in domino visum fuerit.

48 *Vt non expedit tanto labore corporali quemquam onerari, vt spiritus obruatur, & corpus detrimentum patiatur: ita aliqua corporalis exercitatio, quæ vtrumq; iuuet, omnibus communiter conuenit, etiam illis, qui mentalibus exercitijs debent insistere: quæ quidem externis interrumpi deberent & non continuari, nec sine mensura discretionis assumi.* Par.3.c.2. §.4.

49 *Corporis castigatio immoderata esse non debet, nec indiscreta in uigilijs, & abstinentijs, & alijs pœnitentijs externis, ac laboribus, quæ & nocumentum afferre, & maiora bona impedire solent. Ideo suo confeßario detegi ab vnoquoque conuenit quidquid in hac parte faciat.* Par.3.c.2. §.5.

50 *Aegritudinis tempore non solum obseruare vnusquisque obedientiam magna cum puritate debet erga Superiores spirituales, vt ipsius animam* In ex.c.4. §.32.

regant: sed cum eadem humilitate erga medicos corporales, & infirmorum præfectos, vt corpus eius regant.

In ex. c. 4. §. 32.

51 Præterea qui ægrotat humilitatem, & patientiam suam præseferendo non minorem ædificationem, dum morbo laborat, ijs, qui ipsum inuisent, & cum eo versabuntur, & agent, quam dum valebat corpore, ad maiorem Dei gloriam præstare curet,[1] *verbis pijs, & ad ædificationem facientibus vtendo, quæ ostendant ægritudinem acceptari, vt donum de manu Creatoris, ac domini nostri: quandoquidem non minus donum est, quam sanitas.*

1 Par. 3. c. 1. §. 17.

De cõstitutionum, ac regularum obseruatione

52 Omnes demum obseruationi Constitutionum studeant: ad quam easdem scire saltem, quæ ad quemlibet pertinent, necesse est. quare legere, vel audire easdem singulis mensibus oportebit.

Par. 10. §. 13. Par. 3. c. 1. §. 32.

53 Aliquoties singulis annis omnes à Superiore sibi pœnitentias iniungi propter defectum obseruationis Regularum petant: ut hæc cura indicium sit illius, quam de suo profectu spirituali in via Dei quisque habet.

REGVLAE COMMVNES.

Quæ quisque erga se seruare debeat.

1 SINGVLI *præfinitum sibi tempus suę conscientiæ bis quotidie examinandæ, orationi, meditationi, lectioniq; impendant cum omni diligentia in Domino.* Par.4.c.4. §. 3. & 4.

2 *Omnes quotidie sacro decenter intersint, & concionem, lectionemq; sacram, cum in templo nostro habebitur, audiant.* Par.4.c.4. §.3.& 4.

3 *Singuli statuto die, & assignato sibi confessario confiteantur, & non alteri sine Superioris facultate.* Par.3.c.1. §.11.& par.6.c.3. §.2.& in bul. 3. Paul.3.

4 *In abstinentia sextæ feriæ Societatis consuetudo seruetur.*

5 *Nullus mortificationem publice faciat, nec concionetur, nisi superiore approbante.*

6 *Nemo pecuniam apud se habeat: apud alium vero nec pecuniam, nec quicquam aliud.* In ex.c.4. §.4.

7 *Libros nemo habeat sine facultate*[a]*: in ijs vero, quibus uti licet, nec scribat quicquam, nec notam vllam imprimat.* [a] Par.4.c.6.lit.G.

8 *Nemo rem vllam ex domo, uel ex alterius cubiculo sibi usurpet, aut ab externo donatam, commodatamue sibi, aut alij accipiat, sine Superioris licentia.*

9 Ad maiorem vnionem eorum, qui in societate viuunt, maiusque auxilium eorum, apud quos habitant, singuli addiscant eius regionis linguam, in qua resident, nisi forte ipsorum natiua illic esset b P. 4. c. 6. §. 13. *vtilior:* [b] *salua tamen latini sermonis lege in ijs, qui literis dant operam.*

10 Cui fuerit alicuius rei cura comissa, si impedimentum aliquod interuenerit, mature admoneat aliquem ex Superioribus, ut prouideat.

11 Nullus ita cubiculum suum claudat, quin aperiri extrinsecus possit, aut arcam, seu quicquam aliud habeat obseratum absq; Superioris facultate.

c P. 3. c. 1. lit. E. *12 Aperta fenestra nemo noctu dormiat,* [c] *nec sine indusio, aut non coopertus.*

13 Nemo cubiculo egrediatur, nisi decenter vestitus.

In ex. c. 6. §. 6. *14 Nemo eorum, qui ad domestica ministeria admittuntur, aut legere discat, aut scribere, aut si aliquid scit, plus literarum addiscat: nec quisquam eum doceat sine Prępositi Generalis facultate: sed satis ei erit sancta cum simplicitate, & humilitate Christo Domino nostro seruire.*

par. 4. c. 10. §. 9. *15 Signo campanæ constitutis horis audito, omnes statim uel imperfecta litera relicta ad id, ad quod uocantur se conferant.*

16 Vt consulatur valetudini, nemo extra consueta tempora bibat, nec extra domum cibum sumat absque facultate superioris.

Qui

17 *Qui male se habere præter solitum senserit, id infirmario, vel præfecto infirmorum, aut Superiori referat: nemo vero medicinam ullam accipiat, aut medicum eligat, vel consulat, nisi approbante Superiore.* *par. 3. c. 2. §. 6.*

18 *Singuli, etiam si Sacerdotes sint, cum primum surgunt, lectum operiant, eumque, & reliqua componant hora consueta: & scopis cubiculum uerrant tertio saltem quoque die, exceptis ijs, qui ob occupationes maioris momenti, aut ualetudinis causa, iudicio superioris subleuandi sunt.*

19 *Mundities, quæ & ad valetudinem, & ad ædificationem confert, omnibus curæ sit, tam circa se ipsos, quam circa alia omnia.*

20 *Singuli has regulas, & officiorum suorum habeant, atque intelligant sibique faciant familiares, ac earum memoriam mensibus singulis eis legendis, uel audiendis renouent: qui tamen peculiaria ministeria coadiutorum obeunt, eas, quæ ad ipsorum officia pertinent singulis hebdomadis repetant.* *par. 4. c. 10. lit. F.*

21 *Qui grauem tentationem alicuius nouerit, Superiorem admoneat, ut ei ipse pro paterna in suos cura, ac prouidentia conuenienti remedio possit occurrere.* *Seruanda erga Superiores.*

22 *Quæ à Superioribus circa administrationem agenda sunt, nemo curiose ab alijs exquirat; aut coniecturam faciendo de ijs sermonem misceat; sed*

unusquisque sibi, ac muneri suo attendens, quicquid de se, atque alijs constituendum erit, tanquam de manu Dei expectet.

23 Omnes caput aperiant suis superioribus, & sacerdotibus ij, qui sacerdotes non sunt; discipuli etiam suis præceptoribus. Vnusquisque autem superiores alloquatur magna cum reuerentia: is verò, quem superior alloquitur, aut reprehendit, humiliter, & sine interpellatione audiat.

24 Si cui a superiore denegatum aliquid fuerit, alium superiorem ne adeat super ea re, quin ei aperiat, quid sibi ab alio fuerit responsum; & quas ob causas negatum.

Seruanda erga domesticos. *25 Extra tempora recreationi assignata hac ratione silentium seruandum est, ut nemo loquatur, nisi obiter, & perpaucis, aut de rebus necessarijs; præsertim in Ecclesia, sacristia, & Refectorio: in missa uero, concione, mensa lectionibus, & disputationibus, si quid priuatim dicere necesse erit, breuissime, & submissa uoce suggeratur.*

Par. 1. c. 4. § 4. & lit. X. *26 Nemo præter eos, qui a superiore deputati fuerint, loquatur cum ijs, qui in prima probatione versantur: excipiuntur tamen vsitatæ salutationes; quas cum alij alijs obuij fiunt, caritas religiosa exigit.*

27 Omnes demissa uoce, ut religiosos decet loquantur: nullusque cum alio contendat: sed si qua in re nobis est diuersa sententia, eaque uidetur ma-

nifestan-

nifestanda, rationes modestè, & cum caritate afferantur eo animo, ut suus veritati sit locus, non vt in ea re superiores videantur.

28 *Qui facultate accepta ægrotos inuisent, non solum demissa voce loquantur, sed tanta etiam moderatione, ut illis molesti non sint, atque de ijs agant, quæ & exhilarare, & consolari ægrotos, circunstantesque ædificare in Domino possint.*

29 *Caueant sibi omnes ab illo affectu, quo aliæ de alijs nationibus sinistrè sentire, aut loqui solent, quin potius & bene sentiant, & peculiari affectu diuersas a sua nationes prosequantur in Domino: ac proinde nemo bella, contentiones ue inter Christianos principes in colloquium inducat.* Par. 10.§. 13.

30 *Nemo præter eos, quibus per superiorem licet quicquam alijs iubeat, aliosue reprehendat: aut quæ domi acta, vel agenda sunt, cum externis communicet, nisi superiori id probari intelligat.* par. 4. ca. 10.§.6.

31 *In alterius officium nemo se ingerat: in locum uero alieno ministerio deputatum nullus ingrediatur sine facultate superioris, aut præfecti illius loci in rebus neceßarijs.*

32 *Nemo in alienum cubiculum ingrediatur sine generali, aut speciali superioris facultate: quod si aliquis intus sit, non prius aperiat ostium, quam post pulsum audiat, ingredere, & tandiu aperta sit ianua, quandiu intus una fuerint.*

33 *Vt ea, quæ religiosos decet, grauitas, & modestia*

destia retineatur, nemo alium etiam ioco tangat, præterquam in signum caritatis amplexando, cum quis aut abit, aut redit peregre.

34 Nemo dum mensæ accumbit, cuiquam ex nostris præterquam ei superiori, qui præest toti domui, aut collegio, caput aperiat.

35 Cum aliquid in mensa cuiquam deest, is qui illi assidet, admoneat eum, qui ministrat.

Seruanda erga extraneos, & cum foras eundum est.

36 Domi nemo loquatur cum externis, aut alios ad id uocet sine facultate generali, aut particulari superioris.

37 Nemo cuiusquam externi ad domesticum, aut domestici ad externum mandata deferat, aut literas inscio Superiore: seculares autem rumores, qui foris audiuntur, ne temere, & sine fructu narrentur.

38 Nemo ab externis consilium petat sine facultate Superioris.

39 Nemo scriptas dabit, aut mittet cuiquam externo, uel domestico instructiones spirituales, aut meditationes; nec exercitia spiritualia societatis alicui communicabit; nisi a Superiore id approbetur.

par. 6. c. 3. §. 7. & par. 9. c. 6. §. 4.

40 Nemo cuiusquam negotij etiam pij, sine facultate Superioris curam suscipiat, nec ad id operam suam promittat, aut se propensum ostendat: secularia uero negotia, ut quæ sunt a nostro instituto aliena, & uehementer a spiritualibus auocant,

multo

multo magis auerſari conuenit.

41 Omnes, pro ratione ſui gradus, data commoda occaſione, enitantur pijs colloquijs proximum ad meliora promouere; & conſilio, ac exhortatione ad bona opera, præſertim ad confeſſionem excitare. Par. 7. c. 4. §. 8. & In ex. c. 6. §. 4.

42 Nullus domo egrediatur, niſi quando, & cum quo ſocio Superiori viſum fuerit. Par. 3. c. 1. §. 3. & in ex. c. 4. §. 25.

43 Cum quis facultatem a ſuperiore petit aliquo eundi, ſimul etiam aperiat quo, & cuius rei cauſa ire uelit, præſertim ſi prælatus, aut alius vir primarius conueniendus ſit; eademque die referat eidem, quid egerit, ſicut ipſum velle intelliget, & res poſtulauerit.

44 Ingreſſuri, egreßuriue domo tintinabulum nec uehementius, nec crebrius pulſent, quam par eſt. Nemo autem niſi conſueta domus ianua egrediatur, uel ingrediatur.

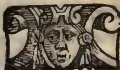
45 Qui domo egrediuntur, ſignabunt ſua nomina, quæ prope oſtium domus in tabula deſcripta ſunt, & admonebunt ianitorem, quo ſint profecturi.

46 Omnes ante noctem, qui foris ſunt, ſe domum recipiant, nec egredientur ante lucem ſine facultate Præpoſiti, uel Rectoris.

47 Cum quis iter faciens tranſit per locum, ubi domus, aut collegium Societatis ſit, ad aliud hoſpitium ne diuertat: [c] eiuſque qui illic præeſt obedientiæ [c] Can. 81. triun. cong.

dientiæ ſubſit in ijs rebus, quæ ad domus uel collegij diſciplinam pertinent.

48 Qui ex uno ad alium locum eiuſdem, uel alterius prouinciæ ſocietatis ad agenda negotia, uel alia de cauſa proficiſcuntur, ex conſilio, & directione ſuperioris eius domus, uel collegij, in quo fuerint, res ſibi commiſſas agant.

REGVLAE ALIQVOT, quæ a nostris in conuersatione, & præcipue in incessu seruari debent.

1 IN *conuersatione nostrorum illud in uniuersum dici potest, ut in omnibus externis actionibus appareat in nostris modestia, & humilitas coniuncta cum religiosa maturitate: speciatim autem hæc obseruanda erunt.*

2 *Caput huc illuc leuiter non moueatur, sed cum grauitate, ubi opus erit, & si opus non sit, teneatur rectum cum moderata inflexione in partem anteriorem, ad neutrum latus deflectendo.*

3 *Oculos demissos ut plurimum teneant, nec immoderatè eos eleuando, nec in hanc, aut illam partem circumflectendo.*

4 *Inter loquendum cum hominibus præsertim alicuius auctoritatis, non defigatur aspectus in eorum uultus, sed potius sub oculos.*

5 *Rugæ in fronte, ac multo magis in naso euitentur, ut serenitas exterius cernatur, quæ interioris sit indicium.*

6 *Labia nec nimis cõpressa, nec nimium diducta.*

Tota

7 *Tota facies hilaritatem potius præseferat, quam tristitiam, aut alium minus moderatum affectum.*

8 *Vestes sint mundæ, & cum religiosa decentia compositæ.*

9 *Manus si non in sustinenda ueste occupentur, decenter quietæ teneantur.*

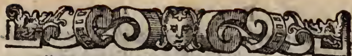
10 *Incessus sit moderatus sine notabili festinatione, nisi necessitas urgeret, in qua tamen, quantum poterit, decori ratio habeatur.*

11 *Omnes denique gestus, ac motus eiusmodi sint, qui apud omnes ædificationem pariant.*

12 *Si plures simul erunt, ordinem præscriptum a Superiore bini, uel terni incedendo, seruent.*

13 *Si loquendum fuerit, meminerint modestiæ, & ædificationis tum in uerbis, tum in ratione, ac modo loquendi.* P. 3. c. 1. §. 4.

REGVLAE PRAEFECTI ECCLESIAE.

1 CVRET, *ut Aedituus, regulas suas obseruet, quas Præfectus ipse apud se etiam habeat.*

2 *Præbeat illi catalogum singulis diebus sabbati, quo dies festi, ac ieiuniorum proximæ hebdomadæ contineantur, ut eum in refectorio recitet in cœna diei dominicæ sequentis.*

3 *Sngulis diebus sabbati uesperi in sacristia scripto proponat, quemadmodum quotidie sacra sint faciend a sequenti hebdomada, & quo ordine rem diuinam in altari summo facturi sint, qui ad hoc fuerint designati.*

4 *Detur opera, ne in altari maximo desit vnquam sacrum, quo tempore celebrari solet, habeatur que ratio, ne plura sacra simul inchoentur, sed commode omnia suis spatijs distinguantur.*

5 *Curam gerat Missarum, & orationum, quæ pro defunctis societatis,* [a] *& pro fundatoribus, & benefactoribus,* [b] *ac pro ipsa societate fieri debent, quas ex subiecto catalogo intelliget; & catalogum earum, quæ secundum nostrum institutum, & ex præscripto generalis ordinarie facien-*

P.6.c.1. §.3. [a] p.4.c.1. §.1. & p.7.c.4.§.3. & 4. [b] p.10.§.1.

cienda sint, referat in duas tabellas, quarum alteram appendat in sacristia pro sacerdotibus, alteram in conuenienti loco pro cæteris; quæ initio cuiusque mensis publice in refectorio legetur.

6 Cum Superior orationem in sacro, aut sacra ipsa, quę ab omnibus facienda sint, applicari ad finem aliquem iusserit, curet scribi in schedula in Sacristia affigenda.

7 Quæcunque autem ex his non ab omnibus facienda erunt, ea Præfectus unicuique priuatim significanda curabit.

8 Librum habeat, ubi mandata Superiorum de his rebus, si aliquandiu duraturæ, aut non statim faciendæ sint, scribantur, ne memoria excidant, & cum fuerint adimpleta deleantur.

P. 4. c. 1 §. 3. *9 Curet iuxta ordinem Superioris de candela danda fundatoribus collegiorum, & domorum probationis, iuxta constitutiones.*

10 Si quando externi sacra aliqua fieri postulauerint, se superiorem consulturum respondeat; nisi eius animum perspectum iam habeat.

11 Externos Sacerdotes ad faciendum sacrum in nostro templo non sine delectu admittat, sed eos tantum, qui ædificationi sint, præsertim notos, idque iuxta ordinem Superioris: & intelligat an a suo Ordinario legitimam habeant facultatem.

12 Videat, an Sacerdotes regulas suas obser-

uent,

uent; & num barbam, & coronam decenter tonsam habeant.

13 Per se, uel per alium a Superiore designatum promouendos ad Sacerdotium instruere curet, & videat, ut ad Romanæ Ecclesiæ ritum se, & omnes Sacerdotes accommodent, [c] & ne confessiones audiant, nisi sint legitime approbati. P.4.cap.8. §.2. c P.7.c.4. §.5.

14 [d] Animaduertat, ne vllæ pro sacris faciendis, aut confessionibus audiendis eleemosinæ admittantur. d In ex.c. 1.§.3.& p.6.cap.2. §.7.& p. 10.§.5.

15 Nulla sit in Ecclesia arcula, in quam eleemosinæ conijciantur, siue pro nobis, siue pro alijs. T.6.ca.2. §.8.& Cã. 61.tr.cõg.

16 Det operam, vt sanctissimum Domini nostri Corpus decenter in custodia conseruetur, diligenter cauens, ne vnquam in ea Sacramentum desit, habita communicantium ratione; & ut saltem decimoquinto quoque die innouetur, & sacris absolutis in tabernaculo claui obseretur.

17 Quando nostri in templo communicauerint, curet Præfectus, ut id faciant separatim ab externis.

18 Oleum Sanctum, ut oportet, asseruatum singulis annis renouet, & Sanctorum reliquias (quæ quidem mobiles fuerint) in tabernaculo ad id deputato decenter custodiat: si quando autem deuotionis causa ostendendæ erunt, duo cerei accendantur; atque huius tabernaculi clauem vnam ipse habeat, & alteram diuersam Præpositus, aut Rector.

19 Cruces, calices, ornamenta, & reliqua id genus,

nus, ut par est, custodiantur, nec desint velamina ad cooperiendos calices, & alia ad diuinum cultum, & ornatum necessaria.

20 *Mutari faciat altarium, & Sacerdotum ornamenta, quo ad colorem attinet, habita temporum, & festorum ratione, iuxta ritum Romanæ Ecclesiæ.*

21 *Cum templum ornandum fuerit, nihil sine facultate superioris ad eam rem commodato ab externis petat, detque operam, ut quod acceptum fuerit, accurate custodiatur, & dominis quamprimum reddatur.*

22 *Si templum instauratione aliqua in parte indiguerit, aut alijs ad diuinum cultum necessarijs, prouideat, sicut ipsi à superiore fuerit præscriptum.*

Par. 4. c. 8. lit. C. 23 *Superiori in memoriam redigat, ut aliquos designet, qui de concionibus, & modo concionandi iudicare possint, quorum saltem unus concioni intersit, ut concionatorem, cum opus fuerit, & superiori videbitur, admonere possit.*

24 *Conciones, & lectiones templi horæ spatium superare non debent: eo uero ordine missæ dicantur, ne impediant, quominus conciones tempore præfixo inchoentur.*

25 *Aduertat, ne uiri in templo mulierum locum occupent, neue ex aduerso earum, quantum fieri poterit, maneant.*

26 *Curet, ne domi desint Confessarij, qui necessa-*

rij in templo nostro sunt, & ut confessiones uespere decenti hora absoluantur.

27 Pridie Palmarum Confessarios admoneat, ut constitutionem illam obseruent, quæ ad externos ad suis Parochias dimittendos Eucharistiæ sumendæ gratia pertinet, & ante id tempus, si consuetudo regionis id postulauerit.

28 Officia hebdomadæ sanctæ, & vesperæ (si hæ dicentur) fiant tono simplici more Societatis, sine cantu etiam firmo, nisi ubi Generalis Præpositus dispensauerit: id autem, quod de vesperis dictum est, de benedictione candelarum, & ramorum intelligatur.

29 Cum aliquid petendum erit pro Ecclesia, aut usu sacristiæ, intelligat in ea re superioris uoluntatem, eamque exequatur; cumque pecuniæ alicuius momenti summa dabitur, aut colligetur, eam deponat apud Procuratorem in scrinio aliquo, cuius clauem unam superior habeat, & alteram diuersam ipse Præfectus.

30 Librum habeat, in quo eleemosinarum, quæ pro Ecclesiæ vsibus dantur, & expensarum rationes constent.

31 Panni omnes linei semper mundi seruentur, & separatim corporalia, atque etiam purificatoria (quæ quatuor cruces in angulis habeant) lauentur, & utrorumque ablutio, & cineres eorum, quæ vetustate consumpta comburuntur, in sacram pisci-

 nam

nam mittantur.

32 *Catologum vnum rerum omnium Ecclesiæ mobilium custodiat; in altero uero illa scribantur, quæ aut noua sibi traduntur cum die, anno, &c. aut uetustate consumuntur, ut possit, cum exigetur, prioris catologi rationem reddere: sæpe etiam res pretiosiores inspiciet, ne aut lædantur, aut amittantur, arcis in quibus seruantur, & sacristiæ ianuis bene clausis, & munitis.*

p.6. cap.4. lit. B

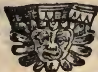
33 *Cum nostrorum aliquis extremum diem obierit, spatio diei naturalis decenter teneatur, nisi ratione mali odoris anteuerti hoc tempus Superiori videretur.*

Can.72.tr. cong.

34 *Qui Sacerdotes non sunt, sepeliantur eo modo induti, quo alij externi clerici honesti, qui Sacerdotes non sunt, indui solent.*

P.6. cap.4. §.3. & Cã. 72.tr.cong.

35 *Curam suscipiet sepulchri, candelarum, & precum, quæ consueto more dicuntur, rerumque ceterarum, quæ ad eam rem erunt necessariæ.*

CATALOGVS MISSARVM & orationum, quas tam Sacerdotes Societatis Iesu, quam ij, qui Sacerdotes non sunt, dicere debent.

SACRA IVXta *nostrum institutum à Sacerdotibus Societatis ordinarie facienda.*

Singulis annis.

1 *IN principio cuiusq; anni unusquisque Sacerdos missam celebret pro nostra Societate.* Par. 10. §. 1.

2 *Singulis annis præscripto die, in quo memoria fundationis Collegij, uel Domus fit, missa cum solennitate pro fundatore proprij Collegij, uel* P. 4. c. 1. §. 2. & Cā. 113. tr. cōgr.

ORATIONES *iuxta nostrum institutum, ab ijs, qui Sacerdotes non sunt ordinarie faciendæ.*

Singulis annis.

ET singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem integrum Rosarium Dominæ nostræ, uidelicet centum quinquaginta Aue Maria, & quindecim Pater noster, aut tres coronas recitent.

Et singuli, qui sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem unam coronam, aut tertiam partem Rosarij recitent.

domus, & benefactoribus uiuis, & defunctis celebretur, & reliqui Sacerdotes, qui in collegio, uel domo habitauerint, pro eisdem sua sacrificia offerant.

Singulis mẽsibus.

3 *In principio cuiusq; mensis unusquisque Sacerdos mißam celebret pro nostra Societate.*

Par. 1 o. §. 1.

Et singuli, qui sacerdotes non sunt ad eandem intentionem tertiam Rosarij partem, aut unam corōnam recitent.

4 *Initio cuiusque mensis omnes Sacerdotes, qui in collegio, uel domo fuerint pro fundatore proprij collegij, uel domus, & benefactoribus uiuis, & defunctis semel missæ sacrificium offerant.*

P. 4. c. 1. §. 2.

Et singuli, qui sacerdotes non sunt, ad eandẽ intentionem unam coronam, aut tertiam Rosarij partem recitent.

Singulis hebdomadis.

5 *Singuli sacerdotes ro illis de Societate, qui extra Prouinciam moriũtur, semel in quauis hebdomada*

Că. 73. tr. cong.

Et singuli, qui sacerdotes non sunt, ad eandẽ intentionem unam coronam, aut tertiam Rosarij.

domada Missæ sacrificium offerant.

rij partem recitent.

6 Singulis hebdomadis, ubicunque fuerint decem, uel pauciores sacerdotes, pro nostra societate una missa a designato a superiore dicetur, duæ uero, si fuerint plures quam decem, tres autem, si fuerint plures, quam uiginti, & ita deinceps in reliquis decadibus, si numerus sacerdotum fuerit maior.

Par.10. §. 1.

Et singuli, qui sacerdotes non sunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem septem Pater noster, & septem Aue Maria recitent.

7 Singulis hebdomadis pro benefactoribus uiuis, & defunctis propriæ domus, uel collegij, præter eas, quæ pro fundatore dicuntur, una, aut duæ, aut plures missæ pro numero sacerdotum offerantur, seruando ordinem modo prædictum.

Par.7.c. 4.§.4.

Et singuli, qui sacerdotes non sunt, in quauis hebdomada ad eandem intentionem septem Pater noster, & septem Aue Maria recitent.

8 Singulis hebdomadis missa semel pro fun-

P.4.c.1. §.1.

Et unus ex ijs, qui sacerdotes non sunt, a Supe-

fundatore proprij collegij, uel domus, & benefactoribus uiuis, & defunctis a designato a Superiore celebretur.

a Superiore designatus ad eandem intentionem unam coronam, aut tertiam partem Rosarij recitet.

Sacra ab eisdem extraordinarie facienda.

Orationes ab eisdem extraordinarie faciendæ.

9 Cum primum Societas in Collegij alicuius possessionem uenerit, quilibet Sacerdos ter Sacrum faciat pro superstite fundatore ipsius, ac benefactoribus.

P.4.c.1. §.4.

Et singuli qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem Rosarium integrum, aut tres coronas recitent.

10 Cum ex hac uita idē fundator excesserit, singuli Sacerdotes ter sacrum pro animabus illius, & benefactorum faciant.

P.4.c.1. §.4.

Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem Rosarium integrum, aut tres coronas recitent.

11 Cum primum Societas in alicuius Domus professæ possessionem uenerit, quilibet Sacerdos intra illam Prouinciam

Că.113. tr. cong.

Et singuli, eiusdem Prouinciæ, qui Sacerdotes non sunt, integrum Rosarium, aut tres coronas pro superstite fundatore

ciam ter sacrum faciat pro superstite fundatore ipsius, ac benefactoribus, & quando uita functus fuerit, alia tria sacra ab eisdem pro animabus illius, & benefactorum fiant.

re, ac benefactoribus; & quando uita functus fuerit, alterum Rosarium integrum, aut tres coronas pro animabus illius, & benefactorum recitent.

12 *In domibus, & collegijs, quæ saltem uiginti ex nostris alere possunt, etiam si non habeant proprium fundatorem, fiant pro ijs uiuis, & defunctis, qui eorum fundationem notabiliter adiuuerunt, eadem sacra, quæ pro fundatoribus ordinarie, & extraordinarie fieri solent.*

P. 4. c. 1. lit. E. *Et singuli, qui Sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem pro eisdem facere debent easdem orationes, quæ pro fundatoribus ordinarie, & extraordinarie fieri solent.*

13 *In domo, uel collegio, ubi quis de Societate decesserit, singuli Sacerdotes pro eo tria sacra; in alijs uero Prouinciæ locis duo sacra faciant.*

Cā. 73. tr. cong. *Et singuli eiusdem domus, aut collegij, qui Sacerdotes non sunt, pro eo tres coronas, aut tres partes Rosarij; pro alijs uero eiusdem Prouinciæ duas coronas, aut*

Cum

aut duas partes Rosarij recitent.

14 *Cum de obitu cuiusque nostrorum, qui extra Prouinciam obijt, significatur per uniuersam Societatem, omnes sacerdotes in Missis illius animam Deo commendẽt pro cuiusque deuotione.*

Cā. 73. trium congr,

Et singuli, qui sacerdotes non sunt, in suis orationibus illius animam Deo commendent, pro cuiusque deuotione.

15 *Omnes sacerdotes curent iuxta constitutiones frequenter orare pro uniuersa Ecclesia, ac pro ijs præsertim, qui maioris sunt momenti ad eius uniuersale bonum, cuiusmodi sunt principes Ecclesiastici, & secdulares; & alij, qui multum prodesse, uel obesse bono animarum possunt; & pro amicis, & benefactoribus uiuentibus, & uita functis, & pro alijs in quorum uxilium peculiariter ip-*

p.7.c.4. §.3. & lit.A & par. 10. lit. B.

Et omnes, qui sacerdotes non sunt, idem iuxta constitutiones curare debent.

si,

si, & reliqui de Societate in uarijs locis inter fideles, & infideles incumbunt, & etiam pro male affectis erga nostram Societatem.

Sacra ex præscripto P. N. Generalis ab unoquoque Sacerdote Societatis ordinarie facienda.

16 *Vnusquisque sacerdos singulis mensibus duo sacra faciat, alterum pro Indijs, & gentium conuersione: alterum pro regionibus Septemtrionalibus, & hæreticorum reductione, & in alijs sacrificijs, & orationibus eadem Domino commendabit.*

Singulis

Orationes ex præscripto P. N. Generalis a singulis, qui Sacerdotes nō sunt ordinarie faciendæ.

Et singuli, qui sacerdotes non sunt, unam coronam, aut tertiam partem Rosarij pro Indijs, & gentium conuersione, & alteram coronam, aut tertiam Rosarij partem pro regionibus Septemtrionalibus, & hæreticorum reductione recitent, & in alijs oratio-

orationibus eadem Domino commendabunt.

17 *Singulis hebdomadis unusquisque Sacerdos sacrum unum ad intentionem R. P. N. Generalis faciat & in aliis sacrificiis, & orationibus eandem Domino commendabit.*

Et singuli, qui sacerdotes non sunt, ad eandem intentionem unam coronam, aut tertiam Rosarii partem recitent, & in aliis orationibus eandem Domino commendabunt.

Non intendimus per ea, quæ superius recensentur, excludi reliqua sacra, & orationes omnes, quæ pro occurrentibus necessitatibus a superioribus imponi ad tempus solent.

REGVLAE SACERDOTVM.

1 QVAE de disciplina religiosa in regulis, & instituto nostro seruanda omnibus proposita sunt, ea Sacerdotes, pro ratione sui gradus, sibi præcipue dicta existiment, & obseruent.

2 *Diuinum officium nitantur attente, deuote, & oportuno tempore recitare.*

3 *Ita uiuere studeant, ut quotidie merito celebrare possint, ad idque conducet sæpius in hebdomada confiteri.*

4 *Cæremonias Missæ ex vsu Romano accurate unusquisque obseruet, in eaque celebranda pronunciationem, & quamcunque aliam exteriorem actionem ita moderetur, ut non minus aliorum ædificationi, quam propriæ deuotioni seruiat; & ideo semi-horam in faciendo sacro nec multum excedat, neque ita breuis sit, ut illam non expleat.* P. 4. c. 8. § 2.

5 *Qui in summo Altari sacra facturi sunt, simul atque campanæ se uocantis pulsum audierint, ad vestes sacerdotales induendas se conferant, ut in tempore exire ex sacristia possint.*

Salu-

Par.4.c.8. §.6. & lit. F. & Can. 14. & 15. tri. congr.

6 Salutare tradendæ doctrinæ Christianæ ministerium pueris, ac rudibus, quod a sui origine nostra Societas tanto affectu complexa est, pari omnes studio promouere curent.

Par.4.c.8. §. 5. & p. 7.c.4.§.8. & lit. F.

7 Intelligant sibi ratione peculiari incumbere, ut exercitiorum spiritualium, quæ tantopere ad Dei obsequium conferre cernuntur, usum ualde familiarem habeant, quo & alios ad ea suscipienda adducere, & in eo tam utili armorum spiritualium genere tractando dexteritatem habere possint.

8 Omnes ij, quibus ex obedientia confessiones audiendi sanctum munus committitur, multum ad id affici studeant; & tanquam nostri instituti valde proprium magnifaciant.

Par.7.c.4. §.5.

9 Nemo ad confessiones audiendas accedat, nisi a Superiore deputatus, & qui simul intelligat, quam facultatem ad hoc munus ab eo habeat.

Par.4.c.8. §.4. & lit. D. a Par.8.c. 1.§.8. & p.10.§.11.

10 Modum ea sacramenta ministrandi, quæ Sacerdotes nostræ Societatis tractare possunt, perspectum omnes habeant,[a] in eoque uniformes sint, quantum regionum varietas patietur; formam tamen, & rationem absoluendi ab excommunicatione, & alijs censuris, & peccatis eandem omnes sequantur; attendantque, ne ex modo utendi facultatibus Societatis Ordinarij, & parochi iure offendi possint.

Par.4 c.8. lit. D.

11 In casibus conscientiæ, ijsque præsertim, qui ad censuras, casus reseruatos, & restitutiones pertinent,

tinent, ſeſe diligenter exerceant, earumque rerum compendia, & breuem interrogandi methodum, ac contra ſingulorum peccatorum ſpecies exempla, & dicta ſanctorum, atque alia ſalutaria remedia comparare ſtudeant.

12 *Confeſſarij inter ſe ipſos, & in modo procedendi cum pœnitentibus conformes eſſe curent, & quantum res tulerit, ita aliorum Confeſſariorum exiſtimationi unuſquiſque conſulat, ut omnes intelligant mutuo caritatis, & uniformis doctrinæ vinculo ſocietatis confeſſarios in Chriſto eſſe colligatos.* Par. 3. c. 1. §. 18. & p. 8. c. 1. §. 8. & par. 10. §. 11.

13 *Vocati ad Eccleſiam ad confeſſiones audiendas ſtatim cum animi alacritate eo ſe conferant; & quo maior pœnitentium multitudo futura eſt, eo magis tempeſtiue ab alijs occupationibus ſe expediant.*

14 *In templo confeſſiones, dum concio fit, uel ſacra lectio, nemo audiat.*

15 *Confeſſarij ita audient pœnitentes, ut mutuum aſpectum fugiant, ſic enim attentius, & liberius audient; quod ſi locus non erit eiuſmodi, ut tabula confeſſarium a confitente diuidat, manus interpoſita inter faciem propriam, & confitentem, qui ad latus eſſe debet, id præſtabit.*

16 *In audiendis confeſſionibus fœminarum præſertim ſeueros potius ſe, quam familiares exhibeant; in uniuerſum tamen paterna quadam, &*

ſpiritua-

spiritualis grauitas in eis eluceat.

17 *Eos, qui crebrius confitentur, maxime fœminas breuiter expediant, nec de rebus ad confessionem non pertinentibus in confessione loquantur: extra confessionem uero, si oportebit eas alloqui, longum sermonem ne misceant, & oculos modeste demissos habeant.*

18 *Quando quis à Superiore mittetur ad confessiones fœminarum audiendas, uel alia de causa eas adierit,* [b] *socius, quem Superior ipsi designabit, quandiu cum fœminis Sacerdos loquetur, eo in loco erit, unde videre eos, sed non, quæ secreta esse oportet, audire possit, quantum loci dispositio patietur, quod si non pateretur, curet omnino Sacerdos, ne ostium sit clausum, nec locus obscurus.*

b par.3.c.1.§.3.

par.6.c.3.§.5.

19 *Particularem personarum, præsertim fœminarum curam nemo suscipiat, & quamuis confessarius pro suo munere in uita spirituali pœnitentem instituat, nullius tamen obedientiam admittat.*

20 *Si quis uni confiteri solitus ab eodem alium confessarium adeundi facultatem petierit, uel ea non petita adierit, id sibi gratum esse confessarius benigne ostendat.*

21 *Vt sanitatis etiam ratio ad Dei gloriam habeatur, confessiones mane ad horam usque prandij tantum audiant, ita ut cum signum primæ mensa audietur, studeant se ita accommodare, ut ad secundam*

cundam accedant, nisi forte pœnitentium necessitas aliud exigat.

22 *Nemini aut petere, aut accipere quidquam liceat siue ab ijs, quorum confessiones audiuerit, siue ab alijs, quod uel in pauperes distribuat, uel alteri satisfactionis nomine restituat; nisi Superior, cum opus esset, secus faciendum iudicaret.*

23 *Etsi uota ad perfectionis statum pertinentia ut sancta laudari debent, & circa ea confessarij consilium, sed magna cum consideratione dare possint: quia tamen non humanam, sed diuinam uocationem requirunt, nemo ad ea emittenda quemquam inducat; uerum licebit ad orationem tales hortari, ut à Deo adiuti vocationem suam melius intelligant, & exequantur.*

24 *Si quos viderint ad religionem propensos, non facile ad unam, potius quam ad aliam, ad hoc, quam ad illud monasterium inuitent, sed liberam illis suam electionem relinquant: poterunt tamen petentibus consilium eas religiones, uel monasteria proponere, quæ illis magis commoda in Domino iudicauerint.*

25 *Nullus eis, quorum audit confessiones certum vestimenti genus, hunc aut illum habitum uel colorem præscribat: tametsi omnes ad honestum, & suo statui conuenientem uestitum hortari possint.*

26 *Vt pium est ad frequenter communicandum*

fideles exhortari, [c] *ita quos ad id propensos uiderint, admonere debent, ne crebrius, quam octauo quoque die accedant, præsertim si matrimonio sint coniuncti.*

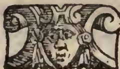
c In ultimis regulis libri exercitiorum reg. 2.

P. 7. c. 4. lit. D.

27 *Admoneant eos, qui sibi confitentur a dominica Palmarum ad dominicam in Albis inclusiue, eo tempore (nisi aliud consuetudo loci postulauerit) debere semel in sua Parochia communicare, exceptis peregrinis, & ijs, qui facultatem haberent, & reliquis, quos ius excipit.*

par. 4. c. 8. §. 7. l. G.

28 *Qui uocantur ad iuuandos eos, qui morti vicini sunt, ea in promptu habeant, quæ eo tempore, in quo tantum est momenti, usui esse possint, tamdiuque illis adsint, quamdiu sola necessitas postulabit; cæterum etsi, cum opus est, ægrotos ad condenda testamenta hortari conueniat, ijs tamen conficiendis non assistant.*

REGV-

REGVLAE CONCIONATORVM.

1 REGVLAE, *quæ Sacerdotibus proposita sunt, eas sibi Concionatores in primis commendatas existiment, nec minore cura, quam cæteri obseruent.*

2 *Memores sint uocatos se esse ad reducendas animas suo Creatori, quod cum sit opus omnium difficillimum, summo studio media illa adhibeant, quæ instrumentum cum Deo coniungunt: eiusmodi sunt solidæ virtutes, ac præcipue caritas, pura intentio diuini seruitij, familiaritas cum Deo in spiritualibus deuotionis exercitijs, & zelus sincerus animarum ad gloriam diuinæ maiestatis.* Par. 10. §. 2.

3 *Enitantur cum Dei gratia esse cæteris exemplo, ut non minus vita, quam doctrina ad omnem virtutem proximos alliciant.* P. 7. c. 4. §. 2.

4 *Lectioni sacræ scripturæ, ac Patrum præcipue incumbant: conferet etiam peculiari studio uidisse Euangelia toto anno currentia, & in eis ea, quæ usui esse possunt, adnotasse; itemque compendium fecisse explicationis rerum ad fidem, & Christianam uitam necessariarum, atque in communes locos redegisse omnia, quæ ad uirtutum com-* Par. 4. c. 8. lit. B. & F.

mendationem, & peccatorum deteſtationem pertinent.

Par.4.c.8. lit.C. *5 Conferet uidiſſe præceptiones, ſi quas de modo concionandi illi tradunt, qui bene hoc munus obierunt, bonos audiſſe prædicatores, & in concionibus domi, uel in alijs locis minus frequentibus ſe exercuiſſe.*

par.4. c.8. lit. C. *6 Optare debent, ut admoneantur, ſi quid in concione corrigendum uidebitur ijs, qui a Superiore ad id deputati fuerint, & humili, & grato animo id accipere.*

a In 1. Bulla noſtri inſtituti, & par. 5. c. 3. lit. B. & p. 7. c.4.§. 7. *7 Ita operam ſuam in celebrioribus concionibus libenter impendant [a], ut non minus ſe ad docendos pueros, & alios rudes inſtruendos, faciles, & paratos exhibeant.*

8 Si quando occaſio tulerit, ut alius eodem tempore concionari uelit, quantum in ipſis erit, libenter cedant.

Par. 4.c.8. §.3. & lit. B. *9 Ea populo proponant, quæ ad captum, & utilitatem auditorum erunt accommodata, quæque ſpectant ad Chriſtianam inſtitutionem, atque ad extirpanda uitia, & virtutes inſerendas ualent: & a rerum ſubtilium curioſa tractatione ſe abſtineant.*

In ultimis regulis libri exercitiorum reg. ſecunda. *10 Commendare debent confeſſionis, & Euchariſtiæ frequentem uſum, in bonis operibus profectum, & perſeuerentiam, eccleſiaſticarum cæremoniarum obſeruationem, & cætera, quæ ad cultum*

tum diuinum pertinent, eamque obedientiam, quæ Principibus, & Prælatis, qui Dei in terris vices gerunt, exhibenda est.

11 *Commendabunt etiam peculiari ratione pœnitentiæ, & misericordiæ opera,* [b] *sanctarum precum,* [c] *& aliarum piarum deuotionum exercitia, utilium librorum lectionem, bonam filiorum educationem.* *Ibidem regu. 7.* *b Ibidem reg. 3.* *c Ibidem reg. 6.*

12 *Cum experientia doceat, & sanctæ memoriæ Pater Ignatius scriptum reliquerit, nihil utilitatis percipi ex ijs concionibus, in quibus principes, & magistratus reipub., prælati, & alij ecclesiastici in particulari reprehenduntur, Concionatores nostri ab huiusmodi reprehensionibus abstineant.* *Ibidem regu. 10.*

13 *Caueant, ne religiosos aliorum ordinum, quos reuereri, & obseruare debent, etiam tacitè uideantur reprehendere:* [d] *& quamuis nostros ad maiores in uirtute progressus excitare possint, præsertim in domesticis exhortationibus, reprehensionem tamen alicuius particularis, uel ipsius Societatis ne attingant.* *d Par. 3. c. 1. lit. S.*

14 *Ne rumoribus populi moueantur, ut noua, & parum confirmata in publicum afferant, & multo minus ea populo proponant, quæ alioqui dubia, & incerta sunt.*

15 *Curent, ut rationem, & modum, quem obseruare debent in rebus populo denunciandis,*

& certis pauperibus, alijsque pijs operibus commendandis, a Superiore accipiant.

16 *Caueant omnino, ne facetijs, aut inutilium rerum narratione concionem contemptibilem faciant, ijsue auditores ad risum moueant.*

17 *Ea, quæ dicturi sunt, diligenti præmeditatione, & peculiari ad Deum recursu (quatenus per tempus licebit) paranda erunt.*

18 *Caueant arrogantiam, & ostentationem in concione, humilitatemque, cui ex intimo cordis affectu studere debent, in omni actione præseferant: quod si aliquod pro se, aut Societate cogantur respondere, ea modestia satisfaciant, ut causam Christi, non suam agere uideantur.*

p.4.cap.8. §.3. 19 *Modus concionandi, qui a scholastico diuersus esse debet, ita sit ad docendum comparatus, ut ad animorum motum præcipue dirigatur, cumque quæstio aliqua earum, quæ ad fidem, aut mores pertinent, modo aliquo tractanda erit, non ita exacte proponantur argumenta, quibus contraria pars confirmatur (nisi auditorium id postulet) ut simpliciores ipso proponendi modo offendi possint, sed eo pacto res exponatur, ut illi ex data explicatione solutionem eorum, quæ sibi in mentem uenerint, aut ab alijs audiuerint, facilè colligant.*

20 *Ne sint affectati, aut studio politioris sermonis eos libros habeant familiares, ex quorum lectione detrimentum in spiritu accipiant, & seculare aliquid redoleant.*

21 *In laudibus, & reprehensionibus à nimijs exaggerationibus, & ab omni specie adulationis abstineant.*

22 *Gestus corporis sit modestus, & in quo grauitas quædam religiosa præcipue eluceat, uocemque accommodent ad res, quas tractabunt, proinde eam, ubi non est opus, ne præter modum extollant, aut deprimant.*

23 *In concionibus, & lectionibus templi spacium horæ ne excedant.*

REGVLAE EORVM, QVI IN MISSIONIBVS VERSANTVR.

In declar. procem. 4. par. 1. lit. A. & p. 6. c. 3. §. 5.

1 CVM *scopus, ad quem tendit Societas, sit varias mundi partes, ex obedientia Summi Pontificis, uel Superioris Societatis peragrando, uerbum Dei prædicare, confessiones audire, & reliquis quibuscunque poterit medijs uti ad animas, diuina aspirante gratia, iuuandas; quicunque in huiusmodi missionibus uersantur, sibi persuadeant, rem maximi ponderis in Societate sibi commissam esse, atque ita se comparare studeant, ut apta Dei instrumenta ad rem tantam esse possint.*

Par. 3. c. 2. lit. G. & p. 7. c. 1. §. 1. & c. 4. §. 1.

2 *Quia uocationis nostræ est uitam agere in quauis mundi plaga, ubi maius Dei obsequium, & animarum auxilium speratur, unusquisque paratus esse debet, ut in ea uineæ Christi parte, atque opera se exercet, quod ipsi commissum fuerit, siue per uaria loca discurrendo, siue in quibusdam continenter residendo.*

Par. 7. c. 2. §. 1.

3 *Vnusquisque plenam in his, ac liberam sui dispositio-*

ſpoſitionem Superiori, qui eum Chriſti loco dirigit, relinquat;[a] *poterit tamen motus animi, aut cogitationes, quæ in contrarium occurrunt, illi proponere; ſubijciendo ſuum ſentire, & uelle ei, quod ipſe in Domino iudicauerit.* a. Ibidem lit. K.

4 *Ei, qui mittendus erit, plurimum conueniet, ut intelligat a Superioribus ſcopum ſuæ miſſionis, & effectum, cuius gratia mittitur, id quod in ſcriptis, ſi fieri poteſt, habere curabit.* Par.7.c.1. §.5.

5 *Cum oppidatim miſſi fuerint ad fructificandum in agro Domini, dabunt operam, quoad fieri poterit, ut more pauperum Euangelium prædicent,*[b] *proinde & pedites uel in toto, uel in parte iter facient, ſi eos Superior id præſtare poſſe iudicauerit; & ex eleemoſinis, uel oblatis, uel cum ædificatione emendicatis uiuent; niſi alia ipſis a Superiore ſuſtentationis ratio ſit conſtituta.* Par.7.c.2. lit. G. b Can.92.

6 *Si nullum eis a Superiore deſignatum fuerit hoſpitium, intelligant ſibi ad aliquod hoſpitale, tanquam ad hoſpitium pauperum eſſe diuertendum, ſi tamen honeſtum id ſit, atque ad exercenda ex eo miniſteria Societatis accommodatum, alioqui conuenientius erit, ut in domum pij alicuius, & exemplaris eccleſiaſtici, aliumue eiuſmodi locum ſe recipiant, in quo cum ædificatione manere poſſint.*

7 *Cum ingreſſi fuerint loca ea, in quibus Ordinarij reſident, eos quamprimum adeant, ſuam-*

que

que operam illis summisse offerant, & facultatem ad exercenda Societatis ministeria, modeste, ac religiose petant, [c] eosque omnes tam ecclesiasticos, præcipue Parochos, quam seculares, quorum auctoritate, aut fauore opus habent, beneuolos sibi facere studeant.

c Par. 10. §13.

8 Cum eo peruenerint, ubi diutius immorari debent, prudenter, ac mature operam dabunt, ut notitiam habeant probatorum uirorum, & pietate, ac rebus agendis insigniorum, quorum informatione, uel auxilio iuuari possint ad ministeria Societatis maiore cum fructu animarum exercenda.

Par.7.c.2. lit. M. & c.4.§.3.

9 Qui in missione Superior erit, initio suscipiendorum operum, uel quando maior subsidij necessitas cernitur, (quod res magni momenti sint, uel difficultates graues incidant) applicabit, curabitque applicari Missas, & orationes, ut omnia cedant ad maiorem Dei gloriam, & proximorum utilitatem.

Par.7.c.3. §.2.

10 Si ijs, qui mittuntur, non fuerit iniunctum, ut medio aliquo utantur limitato, quale esset uel legere, uel prædicare, & cætera, in ijs tantum se exercebunt, quibus Societas uti solet, iuxta constitutiones; [d] conferre tamen illa cum eo Superiore, qui eis propior fuerit, semper erit securius.

d Ibidem lit. A.

Par.4.c.8. & p.7.c.4.

11 Media spiritualia, quibus iuxta institutum

tum Societatis, & beneplacitum Superioris uti poterunt, fere sunt ministerium uerbi Dei in prædicationibus, sacris lectionibus, priuatisque exhortationibus, & colloquijs, sacramentorum Confessionis, & Eucharistiæ administratio, exercitiorum spiritualium traditio, dissidentium reconciliatio, casuum conscientiæ ad ecclesiasticos, eorumque officij magis priuata explicatio, & Christianæ doctrinæ ad pueros, ac alios rudes publica declaratio.

12 *Corporalibus etiam pietatis operibus, quantum spiritualia permittent, & uires patientur, incumbere poterunt, ut infirmos, præcipue in xenodochijs per se, uel per alios iuuando, & pauperes, ac in custodijs detentos, quatenus licebit eodem modo subleuando.* P. 7. c. 4. §. 9.

13 *Et si certus ordo in nostris ministerijs exercendis præscribi non potest, plerunque tamen utilius erit, & securius ab humilioribus inchoare, ut a doctrina christiana pueris explicanda, ab ægrotis hospitalium inuisendis, eorumque, & aliorum magis indigentium confessionibus audiendis.*

14 *Quanquam humana media non solum spernenda non sunt, sed etiam cum opus est, prudenter, & religiose adhibenda; diuinis tamen, & nostri instituti magis proprijs præcipue utendum est, in eisque magis fidendum, orandusque Deus, ut ijs omnibus det eam efficaciam, quæ sit proposito fini*

con-

consequendo necessaria.

15 *Iuxta eam caritatis regulam, qua se Apostolus omnia omnibus faciebat, ut omnes lucrifaceret, expediet nonnunquam, ut ingenio eorum, cum quibus agent, initio se attemperent, (quatenus ratio, & uirtus ferent) ita tamen, ut meminerint ad id tandem eos cum Dei gratia perducere, quod illis in Domino magis conferre iudicabunt.*

16 *Eam animi magnitudinem, & æquabilitatem retinere studeant, ut & prosperis successibus, & aduersis superiores sint, quo nullo euentu fracti, nec religiosæ modestiæ, nec sanctæ libertatis, nec bonæ de se conceptæ existimationis, quæ ad fructum colligendum necessaria est, quicquam amittant.*

P. 10. lit. B 17 *Si quos erga se, aut Societatem male affectos esse intellexerint (præsertim non uulgaris auctoritatis homines) aut qui nostra ministeria impediant, non solum pro eis orabunt, sed etiam conuenientem aliquam rationem inibunt, ut eos amicos, aut saltem non aduersarios faciant. ad quam rem non parum conferet, si data occasione, instituti nostri rationem illis exponant, nullumque officij genus prætermittant, quo illos, cum opportunum fuerit, sincere, ac religiose demereri, & conciliare possint.*

P. 4. c. 11. §. 3. 18 *Si quando prælatum aliquem in uisitanda diœcesi comitabuntur, nihil se in negotijs ad uisita-*

tationem spectantibus, alijsue id genus ad iurisdictionem pertinentibus immisceant, sed ijs tantum ministerijs attendant, quæ sunt nostri instituti propria.

19 *Quamuis optare debeant, ut in sua quisque uocatione proficiat, æquumque est, ut pro suo munere ad eam rem omnes hortentur, nullam tamen reformandi Cleri,*[c] *aut Monialium, aliorumue religiosorum curæ partem admittant, sic enim fiet, ut & munus suum sine impedimento exequi, & populum ad uberiorem fructum ex uisitatione percipiendum sine offensione disponere possint.* c P. 6. c. 3. §. 5.

20 *Cum præter id, quod eis fuerit peculiari ratione iniunctum, res aliqua diuini seruitij se obtulerit, in qua possint sine detrimento suæ missionis suam operam ponere, opportunitatem, quam Deus ad eam dederit, quantum in eodem conuenire iudicabunt, e manibus elabi non sinent.* Par. 7. c. 1. §. 7.

21 *Si in locis designatis diutius residendum erit, locumque dederint præcipua negotia (quæ nunquam propter alias occasiones, licet bonas, diuini obsequij posthabebunt) excursiones aliquas facere, si eas cum fructu fore iudicabunt, non erit inconueniens.* par. 7. c. 1. §. 7.

22 *Sine facultate Superioris nulli Confraternitati, Congregationiue statuta condent, seu uetus illa sit, seu noua instituenda uideatur. De noua autem instituenda, & quæ nullibi sit in usu, non prius agent,*

agent, quam superiorem consulant.

23 *Quæ Deo auctore perficient, ea quantum licebit, ita constituant, ut stabilia sint, & diu durare possint, quod facilius obtinebunt, si res conuenienti ordine disponant, earumq; bonum progressum ijs commendent, quorum exemplo, auctoritate, studio, & diligentia facile conseruari, & promoueri possunt.*

Can. 77. 24 *Scribent ad eum, quem designauerit ille, a quo missi sunt, singulis hebdomadis, uel quoties*
f Par. 7. c. 2 §. 2. *ipsis fuerit constitutum,* [f] *& quantum fieri potest, totius successus eum certiorem reddant, quemadmodum personæ, & negotia exegerint, ut consilio, & alijs auxilijs iuuari possint.*

Par. 3. c. 1. 20. 25 *Cum nullis occupationibus intermittendum sit a nobis propriæ perfectionis studium, diligenter animaduertant, ne prætextu procurandæ aliorum salutis, propriæ perfectionis obliuiscantur, ipsamque propriam salutem ea ratione in discrimen adducant, sed sæpe illud Domini mente reuoluant, Quid prodest homini, si uniuersum mundum lucretur, animæ uero suo detrimentum patiatur; sibique illud Pauli unusquisque dictum existimet, Attende tibi, & doctrinæ, insta in illis, hoc enim faciens & teipsum saluum facies, & eos, qui te audiunt.*

26 *Hanc ob rem caueant, ne consueta in collegijs, ac domibus orandi, & examinandæ conscien-*

tiæ

tiæ exercitia imminuant, nisi si quando necessitas, aut in euentu aliquo caritas aliud faciendum postularet. conuersationem cum secularibus nimiam non habeant, aut incautam, aut quæ secularem sapiat, [g] *sed in omnibus se integritatis; & grauitatis exemplum præbeant, atque in summa regularum Societatis, siue earum, quæ omnibus communes sunt, siue quæ ipsorum officij propriæ, quantum locus patitur, obseruationem non prætermittant.* gP. 7. c. 4. §. 2.

27 *Præter hæc, si pro ratione diuersarum regionum, & missionum qualitate, alia quædam a Superioribus constituenda uidebuntur, ea in peculiaribus instructionibus addita, pari diligentia obseruanda erunt.* Par. 7. c. 2. §. 2.

REGV-

REGVLAE PERE-GRINORVM.

1 PERSVADEANT *sibi peregrinationis finem non tam esse corporis defatigationem, & ut multum iter conficiant, quam ut ex ea fructum aliquem spiritualem percipiant, atque ex eo fine, & iter ipsum, & cæteros peregrinationis labores moderentur.*

2 *Litanias simul omnes quotidie in ipso itineris ingressu, uel itinerarium dicent, nec orationem, & consueta examina prætermittant, & alias etiam regulas obseruent, quantum ratio itineris permittit.*

3 *Studeant frequenti oratione, & meditatione comitem itineris sibi Christum facere, & colloquijs interdum pijs, & religiosis, ac lectione alicuius libri pij molestias itineris leuare poterunt, quod si cum externis in uia, aut in hospitijs egerint, meminerint pro ratione sui gradus, habita ratione temporis, & personarum, sermones de rebus spiritualibus inducere, & fructum aliquem, quoad poterunt, efficere.*

In ex. c. 4. §. 12. 4 *Eleemosinas simpliciter pro Christi amore petant,*

petant, ut omni ſpe illa abiecta, quam in pecuniјs, & rebus creatis habere poſſint, integre uera cum fide, & ardenti amore eam in ſuo creatore, ac Domino conſtituant, memores à Chriſto Domino Apoſtolos, ſine ſacculo, & pera miſſos, ipſum etiam Dominum non habuiſſe, ubi caput ſuum reclinaret.

5 *Indigentia, & penuria rerum corpori neceſſariarum probari exoptent, ut ad incommoditatem cibi ſomnive capiendi libenter aſſueſiant:* [a] *iniurias uero, illuſiones, & opprobria, quæ illis in itinere inferri contigerit, patienter cum Dei gratia ferant, gaudeantque materiam præberi ſibi imitandi aliquo modo Chriſtum Dominum, eiuſque ueſtibus, atque inſignibus ſeipſos induendi.* In ex. c. 4. §. 12. & 26. a ibid. §. 44.

6 *Qui maioribus pollent ad uiam peragendam uiribus, eos, qui ſunt infirmiores, ſubſequi, & non præcedere debent, & iter cuiuſque diei horum debilium infirmitate commenſuretur: quod ſi quis uiribus deſtitueretur, iumento, aut alia ratione iuuari debet; qua in re non qualitatis perſonarum, ſed neceſſitatis, & caritatis fraternæ ratio eſt habenda.*

7 *Si quis in morbum incideret, ita ut ulterius progredi non poſſet, nec expediret reliquos ibi moram trahere, ſi uicinum eſſet collegium, aut domus Societatis, eo eſſet æger (ſi modo morbus patiatur) deducendus: alioqui aliquis ex noſtris illi*

erit socius relinquendus, ut consolationi ei sit, & auxilio: ægro autem uiribus restituto, cœptum iter ambo prosequentur.

8 *Si in uia ab honesto, & pio amico inuitarentur, posset, qui præest, hospitalitatis beneficium admittere. tunc autem curare debent uerbis, & religioso exemplo hospites ædificatos in Domino relinquere.*

9 *Eiusdem ædificationis, & exempli in omnibus hospitijs meminisse debent: sobrietatis etiam in mensa, & modestiæ in conuersatione nunquam obliuiscantur.*

10 *Cum in itinere ad collegia, uel domos Societatis diuertent, studeant omnes bonum ædificationis odorem exemplo uitæ, ac morum nostris relinquere.*

11 *Si transierint per locum, ubi domus, aut collegium Societatis sit, nihil ab externis nec pro se, nec pro alijs petant, aut accipiant, sine facultate Superioris eiusdem domus, uel collegij.*

12 *Omnes alij, qui iter faciunt ex nostris equites, aut pedites has regulas peregrinorum suo modo, quantum fieri potest, etiam seruent, & tam peregrini, quam reliqui, qui iter faciunt, patentes literas sui Superioris habere curent.*

REGVLAE PRAEFECTI lectorum ad mensam.

1 CVRET, *ut idonei in lectores mensæ à Superiore destinentur, & eos instruat, ut alta, clara, & distincta uoce legant.*

2 *Det operam, ut lector præuideat diligenter lectionem, ut bene, & emendate proferat, & in dubijs ad se recurrat.*

3 *Admoneat lectorem, ut si quid perperam pronunciauerit, correctus repetat, & emendate iterum proferat.*

4 *Habeat à Superiore assignatos sibi socios, ut in neutra mensa desit, qui lectorem corrigat, eosque iuxta has regulas instruat.*

5 *Initio lectionis in prima, & secunda mensa prandij, & cœnæ legatur unum caput de scriptura sacra noui, uel ueteris testamenti, cui succedat semper aliquis liber pius, & facilis, iuxta indicem inferius præscriptum.*

6 *In celebrioribus festis legatur aliquid, omisso capitulo scripturæ, ex Patrum homilijs, & tractatibus, quod ad historiam, & celebritatem festi pertineat, & a Dominica in passione usque ad*

Pascha post lectionem scripturæ de passione Domini tractatus aliquot Patrum de eadem legantur.

7 *Cum afferuntur literæ annuæ, & indictæ quamprimum legantur.*

8 *Initio cuiuscunque mensis Summarium constitutionum, regulæ communes, & epistola P. N. Ignatij de obedientia legantur.*

9 *Vesperi absoluta lectione, seu prædicatione legatur martyrologium vulgare sequentis diei; quo uero die fit abstinentia, caput unum ex libro de imitatione Christi cum martyrologio, cum uero ieiunatur, nil legatur uesperi, sed martyrologium legatur ad prandium.*

Libri diuinæ scripturæ, qui in refectorio legentur.

Ex nouo testamento omnia integre legentur.
Ex veteri pentateuchus præter leuiticum.
Historiales omnes, prophetales, & sapientiales præter cantica.

Libri, qui post lectionem scripturæ legi possunt.

Historia ecclesiastica Eusebij Cæsariensis.

Histo-

Historia ecclesiastica Nicephori Calisti.
D. Gregorij dialogi.
Historia ecclesiastica Bedæ.
Vitæ sanctorum Aloysij Lipomani.
Vitæ sanctorum Surij.
Seuerus Sulpitius de B. Martino.
Gregorius Turonensis de gloria Confessorum.
Selectæ epistolæ D. Hieronymi.
Chrisostomus de orando Deum, de prouidentia, & de Sacerdotio.
Ambrosius de fuga seculi, de bono mortis.
Augustini sermones, meditationes, confessiones, & alia eiusdem opuscula, & tractatus.
D. Bernardi de interiori domo, & aliquot sermones, & tractatus.
Homiliæ Patrum selectæ.
D. Bonauenturæ stimulus diuini amoris.
Thomas de Kempis de imitatione Christi, & aliquot ex eiusdem auctoris opusculis.
Catechismus Romanus.
Literæ Indicæ.

10 *Præter hos auctores poterunt quidem alij legi tum uulgares, tum latini, sed examinati, & approbati a Prouinciali, atque illi esse debent, qui & pietatem promoueant, & uocationis propriæ propositum confirmare possint.*

11 *De singulis libris suo tempore prælegendis*

in mensa iuxta indicem præscriptum, prius conferet cum Superiore, ut ille constituat quid legendum sit.

12 *Catalogum a Superiore habeat, eorum qui in refectorio commode concionari poterunt, ex quibus Superior ipse eligat, qui statis diebus concionentur, & eos præscripto tempore admonebit, qua de re sint concionaturi.*

REGVLAE PRAEFECTI SANITATIS.

Par. 3. c. 2. §.6. 1 PRAEFECTI *Sanitatis munus erit superintendere ijs, quæ ad corporis bonam valetudinem pertinent, tum conseruandam in sanis (in ijs præsertim, qui ex ætate, aut alijs de causis sunt debiliores) tum restituendam in ægrotantibus.*

2 *Præsit Infirmario, & cæteris quibus cura ægrotorum commissa erit,* [a] *detque operam, ne desit Medicus, adsitque eo veniente, præsertim ubi morbi qualitas id postulauerit, & quicquid ab eo præscriptum fuerit, studeat, ut executioni mandetur,*

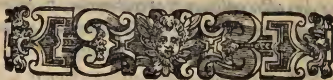
a P.3.c.2. lit. G.

tur, & ubi uideret ægrotorum cubicula salubria non esse, ad Superiorem referat.

3 Obseruet, num quis ex nimia fatigatione corporis, aut spiritus plus æquo laboret, uel alia de causa morbi periculo se exponat, & Superiori significet.

4 Si in cibis, aëre, frigore, aut alia quapiam in re aliquid probabili ratione animaduertat, quod communi omnium, uel alicuius saluti prodesse, uel obesse possit, Superiorem admoneat.

5 Curet, ut infirmarius regulas suas obseruet, quas apud se etiam habebit.

REGVLAE PRAEFECTI Bibliothecæ.

1 INDICEM *librorum prohibitorum in Bibliotheca habeat, & uideat, ne forte ullus sit inter eos ex prohibitis, aut alijs, quorum usus communis esse non debet.*

2 Bibliotheca clausa sit, cuius claues ipse habeat, & illis tradat, qui eas, iuxta Superioris iudicium, Par. 4. c. 6. § 7.

habere debebunt.

3 Libri omnes eo ordine in Bibliotheca collocentur, ut singulis facultatibus suus certus sit locus proprio titulo inscriptus.

4 Singuli libri titulis exterius inscribantur, ut facile cognosci possint.

5 Omnium librorum, qui domi sunt, catalogum habeat, diuersarum facultatum auctoribus ordine alphabetico in diuersas classes distributis.

6 In alio catalogo, diuisis etiam per classes facultatibus, ij libri scribantur, qui in nostrorum usum extra bibliothecam concessi sunt; qui uero intra dies octo restituendi extrahuntur, in tabula in hunc usum parieti appensa notentur, quibus redditis, quod fuerat scriptum deleatur.

7 Nullum librum ex bibliotheca cuipiam dabit sine Superioris licentia speciali, aut generali, & aduertat, nè quis librum etiam cum licentia se inscio accipiat.

8 Curet, ut Bibliotheca ualde munda, & composita sit, quam in hebdomada bis uerret, & semel ex libris puluerem excutiet; cauere etiam debet, ne libri humiditate, aut alia re lædantur.

9 Quando intellexerit domi deesse aliquos libros necessarios, aut aliquos ualde utiles in lucem editos esse, certiorem faciat Superiorem, ut si illi uisum

fue-

fuerit, emantur: si uero domi libri inutiles fuerint, eundem admoneat, an cum alijs melioribus commutandi sint.

10 *In loco publico, præsertim in magnis collegijs, sint quidam communiores libri, quibus unusquisque, pro ratione suorum studiorum, uti possit.*

11 *Habeat librum, in quo ea omnia iudicio Superioris selecta diligenter scribantur, quæ in suo collegio publice exhibentur, ut comœdiæ, dialogi, orationes, & id genus alia: conclusiones uero singulorum annorum, quæ publice defendentur simul consutas in Bibliotheca asseruet.*

12 *Si aliqui libri externis accommodato darentur, adhibeat diligentiam, ut recuperentur suo tempore; & in aliquo interim libro notabit, qui nam illi libri sint, & quibus eos accommodauerit.*

REGV-

REGVLAE AEDITVI.

1 PRAEFECTO *Ecclesiæ obediat in omnibus, quæ ad templi ministerium pertinent.*

2 *Seruet modestiam in incessu, uultu, sermoneq; tam in templo, quam in sacristia: ijs uero, qui aliquid exigunt, satisfacere cum ædificatione studeat per se, uel ad Præfectum recurrendo, aut ipsos ad eum remittendo; si quando uero necesse erit cum mulieribus loqui, id oculis demissis, & quam breuissime faciat.*

3 *Dum sacris inseruit, attentus ad suum ministerium cum deuotione, & ædificatione sit, nec ante eum, qui celebrat, aut ad latus ex æquo, sed aliquanto posterius maneat: utatur uero tono, qui congruat cum eo, quo Sacerdos utitur, omnia recte proferat, nec celeriter nimium, nec nimis lente: denique in ijs sit bene instructus, & cæteros, qui Sacerdotibus ministrabunt, eadem doceat.*

4 *Curet, ut uestimenta, quæ sacrum facturus induitur, sint recte aptata, ipsumque circumquaque intueatur, antequam e sacristia exeat.*

5 *Diligenter det operam, ut sacerdotes, qui sacrum facere uolunt, quamprimum ministros habeant, iuxta ordinem sibi a superiore præscriptum,*

& quotidie unumquemque eorum, qui ordine in summo altari missas dicturi sunt, opportuno tempore admoneat.

6 Tot habebit appensa sudariola in sacristia, quot fuerint domi sacerdotes, inscriptis singulorum nominibus, & addito uno, uel pluribus pro extraordinarijs.

7 Dum sacra fiunt, accendat ut minimum, candelas duas, & cum sanctissimum Sacramentum eleuatur, facem, aut cereum, quo tempore etiam tintinabulum pulset: accendet etiam facem, cum alijs sanctissimum sacramentum ministrabitur, ipseque confessionem generalem eorum uice recitabit.

8 Curet, ut uinum, quod in sacrificium paratur, sit bonum, & merum, ac mundum, eoque ipso die haustum, similiter & aqua, & ampullæ sint mundæ, & decenter copertæ.

9 Hostias faciat, quam fieri poterit, pulchras eo numero, ut & missis, & communionibus sufficiant.

10 Obseruet, an omnes die statuto communicauerint, & si quis defuerit, ad superiorem referat.

11 Ante missas. & conciones, ac lectiones, pulset campanam, prout sibi præscriptum erit, det etiam signum salutationis B. Mariæ in aurora, in meridie, & uesperi: det etiam signum, cum primum quis ex nostris uita functus fuerit, ut omnes pro cuiusque deuotione illius animam Deo commendent.

Si

12 Si quando propter uniuersalem aliquam causam in reliquis Ecclesiis campanæ pulsentur, ipse etiam iuxta superioris præscriptum pulsabit.

13 Pridie quam sit habenda concio, disponat scamna in templo iuxta solitum morem.

14 Det operam, ut nullo modo lumen desit ante sanctissimum Sacramentum, neque interdiu, neque noctu.

15 Ex ijs sacerdotibus, quos habet a Superiore designatos, uocet diligenter ad templum, qui nominatim petuntur ad confessiones audiendas. quod si nominatim non petuntur; eos iuxta ordinem sibi præscriptum accersat, & quantum in ipso est, det operam, ut omnibus, qui confiteri uolunt, satisfiat.

16 Si quis missas, aut orationes petat, ad Præfectum recurrat, uel ad eum illos remittat.

17 Si quis aliquid quæreret, in quo ei a ianitore melius satisfieret, eum ad portam domus remittat, & eos etiam, qui per portam, qua a templo in domum patet aditus, ingredi vellent: nisi uiri essent eiusmodi, ut eorum peculiaris esset habenda ratio, prout a Superiore fuerit instructus: nunquam autem porta ea aperta relinquatur.

18 Curet, ut nunquam illic aqua desit, ubi lauantur manus: & sint lintea conuenienter munda pro Sacerdotibus ad manus solas ante, & post sacrum extergendas.

19 Prouideat, ut aqua benedicta in pila non desit.

20 *Si quando eleemosinæ Missarum, uel Confessionum gratia offeruntur, eas non admittat. si quid tamen alioqui in altaribus, aut aliis templi locis repererit, aut in usum templi oblatum fuerit, id Præfecto tradet.* *In ex.c. 1. §. 3. & p. 6.c. 2. §. 7.*

21 *Templi portas mane, sed non ante auroram aperiat, easdemque uesperi circa solis occasum diligenter obseret, quod etiam faciet circa meridiem, nisi superior in casu aliquo secus faciendum iudicaret, & quotidie noctu claues Ecclesiæ ad Superiorem deferat.*

22 *Quamdiu templum erit apertum, diligenter curet, ne unquam sine custode relinquatur, sed semper, aut ipse, aut alius in eo sit, uel in sacristia, ita ut & uidere templum, & custodire possit.*

24 *Aduertat, ne quis in templo deambulet, neue strepitus in eo audiatur: eos uero, qui loquentur altius, modeste, ut decet, admonebit.*

25 *Det operam diligenter, ut altaria sint munda, & bene præparata, & pro ratione temporum ornata, atque ut uasa sacra, ornamenta, & cætera omnia, quæ ad diuinum cultum pertinent, in suis locis apte, & decenter reponantur, & conseruentur.*

26 *Videat, ut templum sit mundum, & bis singulis hebdomadis, ac sæpius, si necesse sit, præsertim in festorum solemnium uigilijs, scopis mundetur, canes etiam ex templo abigat.*

REGVLAE INFIRMARII.

Par. 3. c. 2. lit. G. 1 CVRAM *habeat infirmorum, quorum ægritudo simulatque ei indicata fuerit, si censeret rem esse alicuius momenti, Præfectum, & Superiorem admoneat.*

2 *Cum quis in morbum incidit, a Superiore intelligat, num statim Medicus uocandus sit, qui unus ordinarie esse debet, nisi ingrauescente morbo, aut in quibusdam alijs casibus, alio Medico opus eße Superior iudicauerit, & quoties Medicus ægrotos inuiset, adsit ipse.*

3 *Studeat, ut quæ ægrotanti danda sunt, & opportune emantur, & bona sint, & bene præparata ministrentur.*

4 *Curet, ut ægrotorum cubicula sint ualde munda, lecti concinne sternantur, & ramusculis, & huiusmodi alijs decumbentes oblectet.*

6 *Aegrotum consolari, & exhilarare studeat, non solum rebus a medico probatis, sed uerbis etiam spiritualibus, & lætis: habeat etiam libros, quorum lectione ægroti recreari, & iuuari in spiritu possint.*

6 *Intelligat a Superiore quos ex nostris ad ægrotos*

tos inuiſendos, ac recreandos accerſere debeat; caueat autem ne dum infirmis placere ſtudet, aliquid fiat, quod eis nocere ulla ratione poſſit.

7 *Medicinalia, & cuncta, quæ ægrotantium uſui neceſſaria ſunt, habere ipſe debet; niſi Pharmacopola domi ſit, & in loco conuenienti ea cuſtodire, & ſæpius reuiſere, ut incorrupta conſeruentur, & quando opus fuerit, ut de nouo ſuo tempore conficiantur, curare iuxta ordinem Superioris.*

8 *Nihil omnino eorum, quæ a Medico præſcribentur, prætermittat, aut mutet: ordinem etiam obſeruet temporum præfixorum, quibus prandium, cœnam, ſyrupum, cæteraqne medicamenta det, omnia ſcripto excipiens, quæ Medicus præſcripſerit.* Par. 3. c. 2. lit. G.

9 *Aduertat, quo die quis cœperit ægrotare, & qua hora febres ægrotum & corripiant, & deſerant, tum ut Medicum, & Superiorem admoneat, tum ut cibum tempeſtiue præbeat.*

10 *Si morbus ſit contugioſus, ſupellex ſeparari debet, ne cuiquam noceat.*

11 *Conualeſcentes e lecto ſurgere non permittat, priuſquam id medicus conceſſerit, & operam det, ut ea conualeſcentibus præbeantur, quæ medicus præſcripſerit, quoad Superiori ſatis uiſum fuerit.*

12 *Patienter, & cum caritate tum ipſe, tum ſocij eius ferant moleſtias, & difficultates, quæ*

inter-

interdum in curandis infirmis accidere solent; quemadmodum autem diligenter curare debet, ne debita ministeria ægrotis desint; ita etiam animaduertere, ne nimiæ uigiliæ, immoderatiq; labores, aut morbi contagio, uel propriæ ipsius, uel sociorum saluti noceant.

13 *Cum grauitas morbi id postulauerit, Superiorem certiorem reddat, ut ægrotus antequam iudicij usu priuetur, sacramenta accipiat: quod si ægrotus diu licet sine periculo decumbat, intelligat a Superiore, quibus diebus propter eius utilitatem, & consolationem sancta Eucharistia illi tradenda sit.*

14 *Ingrauescente morbo Superiorem admoneat, ut orationibus omnium domesticorum ualde peculiaribus infirmum iuuari faciat; atque eo magis, quo morti propinquiorem uideret, & ut aliqui morienti adsint, qui eum animosiorem reddant, ijsque auxilijs iuuent, quæ eo tempore conuenient, ac cum primum uita functus fuerit, Aedituum admoneat.*

15 *Prouideat, ut eorum corpora, qui ad meliorem uitam migrarint, ad sepulturam consueto regionis more præparentur, & ut spatio diei naturalis decenter teneantur; nisi ratione mali odoris anteuerti hoc tempus Superiori uidebitur.*

16 *Præfecto sanitatis obediat in omnibus, quæ ad hoc officium pertinent, qui si nullus fuerit constitutus, præfecti munere ipse fungatur.*

REGVLAE IANITORIS.

1 NOMINA *omnium domesticorum prope ostium domus in tabula scripta sint, ubi notis quibusdam illi designabuntur, qui egredientur:* [a] *neminem uero foras exire permittat, qui facultatem a superiore generalem, aut particularem non habeat; & ab ijs, qui egrediuntur, quo eant, intelligat.* a Par.3.c 1.§.3.

2 *Nihil cuiquam nunciabit intempestiue, ut cum in mensa sedetur, nisi aut res esset necessaria, aut personæ mittentis conditio aliud exigeret.*

3 *Literas omnes, & schedulas, quæ domesticis mittuntur, superiori tradat: ij uero, ad quos dabantur, eas esse acceptas ne intelligant. caueat etiam ne alicuius domestici literas, aut quid simile externis det iniussu Superioris.*

4 *Cum aliqui ex Societate peregre ueniunt, ianuam ingressis dicat, ut illic expectent, dum superior de aduentu eorum fit certior.*

5 *Festinet ad ianuam, cum tintinabulum pulsari audit, & cum res patietur, per fenestellam uenientes expediat, porta non aperta.*

6 *Si quis ab externis quæratur, qui domi non sit,*

modeſte intelligat, quis ſit ille, qui petit, & quid uelit, ut id redeunti, ſi opus ſit, cum facultate ſuperioris ſignificare poſſit.

7 *Talem cum omnibus conuerſandi modum teneat, ut diſcretione, modeſtia, & ſpiritualibus uerbis ſingulos ædificatos, & contentos a ſe dimittere ſtudeat.*

8 *Cum externi aliquem e noſtris alloqui uolent, ſuperiorem adibit, qui ſi ad id facultatem dederit, diligenter eum, qui petitur, quæret, & ad locum colloquijs deſtinatum eos remittet.*

9 *Quando eleemoſinæ ad ianuam mittentur, adeat ſuperiorem, & illius ordinem ſequatur, & de receptis eleemoſinis, quæ alicuius momenti ſint, Procuratorem certiorem faciat.*

10 *Si quando Prælati, aut magnates domum intrarint, curet, ſi commode poſſit, ut ſacerdos aliquis eos comitetur, dum Superiorem ipſe accerſit.*

11 *Cum pauperes eleemoſinæ cauſa ad ianuam accedunt, benigne reſpondeat, & ſedulo quærat, quidnam eis erogari poſſit iuxta Superioris arbitrium, idque illis cum caritate diſtribuat.*

12 *Mulieres, ſi quando ad oſtium accedunt, paucis uerbis dimittat, aut ſi pluribus opus eſſe uideretur, in eccleſiam eas mittat ad æditum, ubi reſponderi ipſis poterit.*

13 *Obſerata ſemper ianua ſit, clauiſque in porta ne relinquatur; loca etiam portæ uicina munda*

seruet, & ut iuxta ianuam omnes summissa uoce loquantur curet.

14 *Portas domus ante noctem claudet; exinde uero eas nullius causa aperiat, nisi de Praepositi, vel Rectoris expressa licentia, & antequam cubitum eat, claues eidem tradens, si quis foris maneat, illi renunciabit.*

15 *Nihil custodiendum a quoquam externo recipiat, absque Superioris iussu.*

16 *Quoties Medicus domum ingredietur, signum dabit campana, ut Minister adsit.*

17 *In Collegijs, in quibus scholae externis aperiuntur, signum tintinabulo dabit pro initio lectionum, ac fine, & gymnasia statis temporibus aperiet, atque claudet, nisi horum cura alijs demandetur.*

REGVLAE CVSTODIS VESTIVM.

1 SERVARE *debet omnem supellectilem, siue lineam, siue laneam, & quicquid ad indumenta, & calceamenta attinet; quae diligenti cura, ut rem pauperum Christi custodiet.*

2 *Inuentarium rerum, quas ipse custodit, si alicuius momenti sint, in libro habeat, & seorsum scribat, quæ de nouo fiunt, addito die, mense, & anno, ut cum a Superiore iubebitur, possit sui muneris rationem reddere.*

3 *Vestes ordine dispositas seruet, & nouas, & integras a uetustioribus seiungat, & ne corrumpantur uideat; eas etiam aptandas, & resarciendas curet, ut decet religiosam paupertatem; quas uero non amplius usui nostrorum futuras iudicabit, eas Superiori ostendat, ut ille, quid de eis faciendum sit, statuat.*

In ex. c. 4. §. 4. & p. 1. c. 4. § 6.

4 *Quæ singuli Nouitij domum attulerunt, ea alicubi separatim asseruabit, inscripto nomine eius, qui attulit, donec biennio expleto consueta uota Societatis emittat.*

5 *Singulis mensibus omnia domus uisitabit cubicula, ut ex Superioris arbitrio, si quid eis desit, suppleri possit; si quid etiam superfluum inuenerit, in uestiaria officina custodiatur.*

a Can. 63. 11. cong.

6 *Inspiciat etiam, qui nam uestibus indigeant, ut superiori dicat, eiusque ordinem exequatur: eo uero inconsulto nihil cuiquam dabit:* [a] *coadiutores autem temporales sottanis plus dimidio palmo breuioribus, quam Sacerdotes, & pallio sottanis breuiori utantur.*

7 *Linei panni lotori, siue externus ille sit, siue domesticus, scripto numero dentur, & accipiantur.*

Subu-

8 *Subuculæ singulorum, quæ staturæ induentium conuenire debent, signis particularibus internoscantur: ne permisceri contingat.*

9 *Pannos lineos omnes, quos utendos refectorij præfecto, coquo, alijsque ministris diuidet, numerato det, & recipiat.*

10 *Sabbati uespere linea munda per omnia cubicula distribuat, dominica die mane ex ijsdem cubiculis immunda colligat, & an omnia, quæ dederat, recipiat, animaduertat.*

11 *Aestiuo tempore linteamina munda pro lectis decimoquinto quoque die, hiberno uero post tres hebdomadas distribuat, ubi id fieri poterit.*

12 *Hæc omnia custos uestium præstabit, nisi eius officium in magno aliquo collegio, aut domo in plures personas distribuere necesse sit.*

REGVLAE EMPTORIS.

1 DILIGENS *sit in emendis ijs, quæ ad quotidianum usum Superioris arbitrio domum comportanda sunt, eaque tempestiue dispensatori tradat: emat autem res bonas, & quam commodissimo pretio poterit, licet longius sint petendæ.*

2 Adnotet pecuniæ ſummam, quam a Procuratore in dies accipiet, & quas in res eam expendet; & rationem ei quotidie reddat dati, & accepti: quid autem ſequenti die empturus ſit, a Miniſtro intelliget.

3 Curet, quantum poterit, eos, cum quibus aget, diſcretione, ac modeſtia ædificare, & quatenus eius officium decet, religioſis uerbis in ſpiritu iuuare.

REGVLAE DISPENSATORIS.

---

1 *IN rebus diſtribuendis ordinem ſuperioris ſequatur: & quamuis communiter æqualitatem inter omnes ſeruare debet, habeat tamen infirmorum rationem, prout ei fuerit præſcriptum.*

2 Vinum in menſa ponendum aqua temperabit, ubi, & quantum ſuperiori uidebitur.

3 Quæ ex menſis ſuperſunt, diligenter conſeruabit memor paupertatis, ut & domeſticis, & externis pauperibus, iuxta ordinem ſuperioris, uſui eſſe poſſit.

4 Curam habeat conſeruandi res ad uictum neceſſarias, quæ ipſi committentur, clauſaſque cuſtodiat, aduertens ne corrumpantur: quod ſi corruptionis

ſit

ſit periculum, ſuperiorem admoneat. ut autem hæc melius obſeruet, uiſitet ſæpe penum, & alia loca ubi illa reconduntur.

5 *Tam penum, quam reliqua omnia, quæ in eo ſunt, munda habeat.*

6 *Antequam penitus abſumantur cibi, qui domi reconduntur, Superiorem admoneat, ut alij coëmi tempeſtiue poſſint.*

7 *Curet concinnanda dolia, & purganda, cum opus eſt, ad nouum uinum infundendum: cuius rei, cum tempus impendet, Superiorem admonebit.*

REGVLAE PRAEFECTI REFECTORII.

1 CVRET *refectorium, & quæ eius uſibus ſeruiunt, omnia eſſe quam mundiſſima.*

2 *Ne aqua manibus abluendis, aut mantilia extergendis deſint, aduertat: horum autem (quæ bis in hebdomada ſaltem mutabuntur) alia ſacerdotibus, alia non ſacerdotibus deſtinata erunt.*

3 *Mappæ ſingulis ſaltem hebdomadis ſemel, mantilia uero, quæ ſingulis ſingula ſeruient, bis munda ponentur: omnia autem lintea numerato & accipiat, & reddat.*

4 Curet, ne uasa, & cætera in refectorio necessaria desint, & ut quam maxime munda sint: cultellos autem frequenter acuere faciat.

5 Paruam mensam paratam habeat.

6 Signum campana temporibus suis dabit conueniendi ad primam, & secundam mensam, sed ante primum pulsum, (qui quarta parte hora secundum præcedat) a coquo intelligat, an sint omnia parata.

7 Mensæ rebus necessarijs paratæ eße debent, cum campana signum primo dabitur, quæ autem ad potum pertinent, circa secundum signum apponantur, & aquæ, ac uini uasa supra orbes collocentur.

8 Sit certus locus ijs, qui curæ infirmarij subsunt quibus nihil, nisi quod ab eo perscriptum erit, apponat: ita tamen, ut sacerdotum locus a non sacerdotum distinctus sit. seruet autem cum omnibus æqualitatem, nisi secus necessitatis causa esset a superiore monitus sine cuius arbitrio, neque ientaculum, neque aliud quicquam ulli concedet.

9 Priusquam e mensa surgatur, inferantur orbes aliquod in mensam, ut quisque locum suum mundet. quamprimum uero pro secunda præparata omnia habuerit, signum campana dabit, prouidebitq; ne desint, qui ministrare debent.

10 Quæ ex mensis supersunt, colliget, atque illi tradet, ad quem id ex officio pertinet, siue coquus

is,

is, siue dispensator sit.

11 *Nomina eorum, qui domi tam in refectorio, quam extra uescuntur, in quadam tabula habeat, & eos, qui cibum cepere, notabit, ut intelligat, quinam supersint, & coquum qui portiones distribuit, commonefaciet.*

12 *Mensis expeditis mappas plicabit, uerretque refectorium, & si quis inter comedendum silentium non seruauerit, aut aliquid minus modestum fecerit superiori significabit.*

17 *Sabbati uespere Ministrum roget, qui nam in prima, & secunda mensa sequenti hebdomada tum ministraturi, tum lectores futuri sint, eosque faciat certiores.*

14 *Catalogum habeat rerum omnium, quæ in refectorio seruiunt, ut cum ratio ab eo requiretur, in promptu sit, & in loco ad id designato eas custodiat.*

15 *Ad finem recreationis, quæ una hora post primam mensam, altera post secundam a prandio, & a cœna durare debet, distincta signa campana dabit.*

RECV-

REGVLAE COQVI.

1 In ijs omnibus, quæ ad ſuum munus pertinent, munditiam ſeruet ipſe, & ab alijs ſeruandam curet, detque operam, ut omnia recte, & opportune parentur, ea præſertim, quæ ad ægrotos pertinent.

2 Carnes, piſces, & alia, quæ ad menſam portanda ſunt, dum ſecat, & diſtribuit, digitis minime contrectet, ſed fuſcinula, aut cultello ad eam rem utatur.

3 Semihora, aut ſaltem quarta horæ parte, antequam in menſa ſit ſedendum, præparati cibi omnes eſſe debent.

4 Circa qualitatem, & quantitatem portionum ordinem a Superiore datum ſequetur.

5 Coquere, aut aliud quippiam pro aliquo particulari parare neminem ſinet, neque ipſe faciet ſine Superioris facultate; infirmario tantum excepto.

6 Scriptum in codice habeat catalogum rerum omnium, quarum eſt uſus in coquina, quas ipſe ſeruare debet.

7 Diligenter aduertat, ne plura, quam neceſſaria ſint, ligna comburantur: hanc ſimiliter diligentiam in rebus, quas conſumit, adhibebit, ne quid non neceßarium inſumatur, ut religioſam pauper-

tatem

tatem decet.

8 *Quæ ex mensa supersunt, eique traduntur, conseruabit memor paupertatis, ut & domesticis, & externis pauperibus usui eße poßint, iuxta ordinem Superioris.*

9 *Si quem haberet adiutorem, curet, ut eum uerbo, & exemplo suo ædificet, præsertim nouitios.*

REGVLAE EXCITATORIS.

1 M*EDIA saltem horæ parte ante cæteros cubitum eat, eodemque temporis spatio ante alios mane surgat, & hora constituta campanam pulset, statimque ad omnia cubicula lumen deferens cunctos excitet, quod ut certius, & melius præstare poßit, horologium excitatorium a Superiore habeat.* Par.3.c.2. §.2. & lit. E. & par. 4.c.10.§.9.

2 *Quarta horæ parte ab excitatione elapsa, cubicula rursus inuisat, ac si quos nondum surrexiße comperiat, superiori nunciet.*

3 *Post aliam quartam horæ partem ad orationem pulsabit, ita ut ab excitatione ad orationis usque initium semihora intercedat: absoluto uero tempore orationi deputato, finis signum dabit.*

4 *Si quorum opera indigebit propter multitudinem eorum, quos excitare, aut uisitare debet, eos a Superiore petet, quos seruare easdem regulas curabit: si qui autem debiles, aut ualetudinarij erunt, eos iuxta ordinem Superioris excitabit.*

5 *Si quem uideret communem illam regulam minus obseruantem, qua omnes decenter cooperti dormire iubentur, Superiorem monebit.*

REGVLAE NOCTV CVBICVLA VISITANTIS.

p. 4. c. 10. §. 3. a p. 3. cap. 1. §. 2.

1 HORA a Superiore præscripta ad nocturnum conscientiæ examen pulsabit, a transactoque quadrante signum dabit ad cubandum.

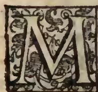
2 *Elapsa quarta horæ parte a cubandi signo, singula cubicula adibit, & an omnes ad lectum se receperint, ac lucernas extinxerint, uidebit: si quos inuenerit extra lectum, aut qui lucernas non extinxerint, Superiori renunciabit.*

DE

DE OBEDIENTIAE VIRtute Epiſtola N. P. Ignatij.

IGNATIVS LOIOLA fratribus Societatis IESV, qui ſunt in Luſitania gratiam, & amorem Chriſti Domini ſempiternum.

AGNAM *animi uoluptatem capio fratres in Chriſto cariſſimi, cum affertur ad me, quam acri ſtudio, conatuque ad ſummam uirtutis, ac diuini obſequij perfectionem enitamini, beneficio illius, qui uos ut ad hoc uitæ inſtitutum uocauit, ſic in eodem pro ſua clementia retinet, dirigitq; ad beatum finẽ, ad quem, qui ſunt ab ipſo electi, perueniunt. Atque ego ſane cum uos omnibus donis ornamentiſque ſpiritalibus perfectos, tum uero (quod alias ex me cognouiſtis) in primis obedientiæ uirtute præſtantiſſimos eſſe cupio : idque non ſolum ob eximia quædam, ac ſingularia eius bona, quæ tot, tamque illuſtribus ſacrarum literarum teſtimonijs, atq; exemplis, in teſtamento æque nouo, ac ueteri comprobantur, ſed etiam quod (ut eſt apud ſanctum Gregorium) Obedientia ſola uirtus eſt, quæ uirtutes cæte-* Lib. 35. moral. ca. 10.

ras

ras menti inserit, insertasque custodit. Hæc dum floruerit florebunt proculdubio reliquæ, edentque fructus, quales & ego in animis uestris exopto, & suo iure postulat is, qui humanum genus neglectæ obedientiæ scelere afflictum, ac perditum salutari ipsemet obedientia reparauit, Factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Ab alijs religiosis ordinibus facilius patiamur superari nos ieiunijs, uigilijs, & cætera uictus, cultusque asperitate, quam suo quique ritu, ac disciplina sancte suscipiunt. uera quidem, ac perfecta obedientia, abdicationeque uoluntatis, atque iudicij maxime uelim fratres carissimi esse conspicuos, quicunque in hac Societate Deo Domino nostro deseruiunt, eiusdemque Societatis ueram, germanamque sobolem hac quasi nota distingui, qui nunquam intueantur personam ipsam, cui obediunt, sed in ea Christum Dominum, cuius causa obediunt. Si quidem Superiori, nec si prudentia, bonitate, cæterisque quibuslibet diuinis donis ornatus, instructusq; sit, propterea obtemperandum est; sed ob id solum, quod uices gerat Dei, eiusdemque auctoritate fungatur, qui dicit, Qui uos audit, me audit, & qui uos spernit, me spernit; nec contra siue consilio, aut prudentia minus ualeat, quidquam iccirco de obedientia remittendum, quatenus ille Superior est; quando illius personam refert, cuius sapientia falli non potest; supplebitque ipse, quicquid ministro

Ad Philipp. 2.

Luc. 10.

stro desuerit; siue probitate, alijsque ornamentis careat, siquidem disertis uerbis Christus Dominus cum dixiset: Super Cathedram Moysi sederunt Scribæ, & Pharisæi, protinus addidit, omnia ergo, quæcunque dixerint uobis seruate, & facite: secundum opera uero eorum nolite facere. Quocirca sedulo uos in eam curam, atque exercitationem incumbere cupio, ut Christum Dominum in Superiore quolibet agnoscere studeatis, in eoque diuinæ Maiestati reuerentiam, atque obedientiam summam cum religione præstare. Quod uobis minus mirum uidebitur, si animaduerteritis præceptum esse ab Apostolo, ut Superioribus etiam secularibus, ethnicisque pareamus, ut Christo, ex quo omnis potestas bene instituta descendit: sic enim scribit ille ad Ephesios, Obedite dominis carnalibus cum timore, & tremore in simplicitate cordis uestri, sicut Christo, non ad oculum seruientes, quasi hominibus placentes, sed ut serui Christi facientes uoluntatem Dei ex animo cum bona uoluntate seruientes sicut DOMINO, & non hominibus. Atque hinc existimare poteritis ipsi, cum se religiosus quispiam regendum, ac moderandum alteri tradidit, non solum ut Superiori, sed etiam nominatim ut Christi partes agenti; quo illum loco apud animum suum habere, utrum ut hominem, an ut Christi uicarium debeat intueri. Iam uero illud etiam uobis clare compertum esse, ac in animis uestris penitus

Matth. 23

Cap. 6.

nitus insidere uehementer cupio: infimam, & ualdè imperfectam esse primam illam obedientiæ formam, quæ mandata duntaxat opere exequitur; nec uirtutis nomine dignam, nisi ad alterum gradum ascendat, qui uoluntatem Superioris suam efficit, & cum ea ita concordet, ut non solum in effectu executio appareat, uerum etiam in affectu consensio: sicque idem uelit uterque, idem nolit. Atque propterea in sacris literis legimus, Melior est obedientia, quã uictimæ, si quidem (ut S. Gregorius docet) Per uictimas aliena caro, per obedientiam uero uoluntas propria mactatur. quæ quidem pars animi, quoniam est adeo præstans, sic fit, ut eius oblatio Domino, ac Creatori Nostro per obedientiam facta magni sit æstimanda. Quanto in errore, quamque periculoso uersantur non dico solum ij, qui in ijs, quæ ad carnem, & sanguinem pertinent, sed illi etiam, qui in rebus alioquin admodum sanctis, ac spiritalibus, ut ieiunijs, precationibus, alijsue quibusuis pietatis operibus, fas putant a præscripto Superioris ac uoluntate discedere. Audiant quod sapienter adnotat Cassianus in Collatione Danielis Abbatis: unum sane inquit, atque idem inobedientiæ genus est, uel propter operationis instantiam, uel propter otij desiderium senioris uiolare mandatum: tamque dispendiosum est, pro somno, quam pro uigilia, Monasterij statuta conuellere: tantum denique est Abbatis transire præceptum, ut legas, quantum si contemnas,

1. Reg. 15. Lib. 35. moral. c. 10.

Coll. 4. cap. 10.

nas, ut dormias. Sancta fuit actio Marthæ, sancta contemplatio Magdalenæ, sancta pœnitentia & lacrimæ, quibus pedes Christi Domini rigabantur: sed hæc omnia nimirum oportuit fieri in Bethania, quam uocem domum obedientiæ interpretantur; ut ea re, quemadmodum ait S. Bernardus, nobis significare uoluisse Dominus uideatur, Nec studium bonæ actionis, nec otium sanctæ contemplationis, nec lacrimam pœnitentis extra Bethaniam illi accepta esse potuisse. Quo circa uoluntates uestras, fratres carissimi, quoad eius fieri potest, omnino deponite: libertatem conditori uestro, quam uobis ipsemet elargitus est, in eius ministris libere tradite, ac dicate: nolite exiguum uestri arbitrij fructum putare, quod liceat uobis illud, a quo id accepistis, eidem per obedientiam plene reddere: quod cum facitis, non modo non perditis ipsum, uerum etiam augetis, atque perficitis, quippe qui uestras omnes uoluntates certissima rectitudinis regula moderemini uoluntate diuina, quam videlicet interpretatur is, qui uobis Dei nomine præsidet. Itaque diligenter illud etiam cauendum est, ne Superioris ullo umquam tempore uoluntatem (quam ducere pro diuina debetis) ad uestram detorquere nitamini: id enim esset non vestram diuinæ conformare, sed diuinam uestræ uoluntatis norma regere uelle; eiusdem diuinæ sapientiæ ordinem inuertentes. Sane quam magnus est error, & quidem eorum, quos

In Sermo. ad milit. templ. cap. 3.

amor sui obcæcauit, obedientes existimare sese, cum Superiorem ad id, quod ipsimet uolunt, aliqua ratione pertraxerint. Sanctum Bernardum in hac re præclare exercitatum audite, Quisquis, inquit, uel aperte, uel occulte satagit, ut quod habet in uoluntate, hoc ei spiritualis pater iniungat, ipse se seducit, si forte sibi quasi de obedientia blandiatur: neque enim in ea re ipse Prælato, sed magis ei Prælatus obedit. Quæ cum ita sint: quisquis ad obedientiæ uirtutem uelit peruenire, oportet ad hunc secundum obedientiæ gradum ascendat, ut Superioris non solum iussa exequatur, sed etiam eius uoluntatem suam faciat, seu potius suam exuat, ut diuinam a Superiore expositam induat. Qui uero se totum penitus immolare uult Deo, præter uoluntatem, intelligentiam quoque, qui tertius & summus est gradus obedientiæ, offerat necesse est: ut non solum idem uelit, sed etiam ut idem sentiat, quod Superior, eiusque iudicio subijciat suum, quoad potest deuota uoluntas intelligentiam inflectere. Quæ uis animi tametsi non ea, qua uoluntas pollet, libertate prædita est, atque ipsa natura fertur eius assensus in id, quod sibi ueri speciem præbet; tamen multis in rebus, in quibus uidelicet cognitæ ueritatis euidentia uim illi non infert, potest uoluntatis pondere in hanc potius, quam in illam partem inclinari. quæ res cum incidunt, debet, quisquis obedientiam profitetur, inclinare sese in sententiam superioris: etenim cum

In Sermo. de trib. ordin. eccles. ad patres in cap.

obedientia sit quoddam holocaustum, quo totus homo sine ulla prorsus imminutatione Conditori suo, ac Domino per manus ministrorum in caritatis igne immolatur, cumque sit eadem renunciatio quædam integra, per quam omni suo iure sponte decedit religiosus, ut diuinæ prouidentiæ Superioris ductu gubernandum, ac possidendum ultro sese addicat, ac mancipet, negari non potest, quin obedientia comprehendat non solum executionem, ut imperata quis faciat, & uoluntatem, ut libenter faciat, sed etiam iudicium, ut quæcunque Superior mandat, ac sentit, eadem inferiori & recta, & uera esse uideantur, quatenus, ut dixi, ui sua potest uoluntas intelligentiam flectere. Vtinam hanc mentis, ac iudicij obedientiam, ita & intelligerent homines, & exercerent, ut grata Deo est, ac omnibus, qui in religione viuunt, necessaria. Nam ut in corporibus, globisque cælestibus, ut alius alium afficiat, moueatque requiritur, ut certa quadam conuenientia, ac ordine inferior orbis superiori subijciatur, sic in hominibus, cum alter alterius auctoritate mouetur, quod per obedientiam fit, oportet, ut is, qui ab alterius nutu pendet subseruiat, & obsecundet, ut uirtus ab imperante ad eum deriuetur, & influat. Hæc autem obtemperandi, obsecundandique ratio constare non potest, nisi uoluntas, ac iudicium inferioris cum Superioris uoluntate, ac iudicio congruat. Iam uero si finis, &

causa obedientiæ spectatur quemadmodum uoluntas, ita & iudicium in eo, quod nobis conuenit, decipi potest. ergo sicuti ne uoluntas erret, cum Superioris uoluntate coniungitur, sic intelligentia, ne fallatur, ad Superioris intelligentiam conformanda
Prouer. 3. *est. Ne innitaris prudentiæ tuæ, Sacræ literæ monent, atque in rebus etiam humanis censent sapientes, uere prudentis esse sua ipsius prudentia minime fidere, præsertim in rebus suis; quarum homines animo perturbato fere boni iudices esse non possunt. Quod si in rebus nostris, alterius, etiam non superioris, iudicium, atque consilium nostro anteponendum est, quanto magis ipsius Superioris, cui nos, ut Dei uicem gerenti, ac diuinæ uoluntatis interpreti moderandos tradidimus. In caussis uero, personisque spiritalibus eo maior etiam cautio proculdubio est necessaria, quo grauius est spiritalis uiæ periculum, cum sine frænis consilij discretionisue*
Coll. 2. ca. 11. *in ea decurritur. qua de re commode Cassianus in Collatione Abbatis Moysi, ait, Nullo alio uitio, tam præcipitem diabolus monachum pertrahit ad mortem, quam cum eum neglectis consilijs seniorum, in suo iudicio persuaserit, ac definitione, doctrinaue confidere. Præterea nisi hæc obedientia iudicij existat, fieri non potest, ut uel consensus uoluntatis, uel executio talis sit qualem esse oportet: natura enim ita comparatum est, ut animi nostri uires, quæ appetitiuæ dicuntur, sequantur apprehensi-*

bensuas, & nisi adhibita ui; uoluntas, iudicio repugnante, diu obtemperare non poterit. Quod si forte quis aliquo temporis spatio obediat per communem illam apprehensionem, qua censetur perperam etiam præcipienti parendum esse, certe id stabile, ac fixum esse non potest, atque ita perseuerantia deficit, uel saltem obedientiæ perfectio, quæ in prompte, & alacriter obediendo consistit, non enim ibi potest esse alacritas, ac diligentia, ubi est animorum, sententiarumque dissensio. perit etiam exequendi studium, & celeritas, cum ambigitur, expediat nec ne facere quod iubemur, perit celebris illa obedientiæ cæcæ simplicitas, cum apud nos ipsos in quæstionem uocamus recte ne præcipiatur, an secus, atque etiam fortasse damnamus Superiorem, quod ea mandet, quæ nobis non ita iucunda sunt. perit humilitas, quoniam, & si ex altera parte paremus, ex altera tamen nosmetipsos Superiori præferimus: perit in rebus arduis fortitudo, denique (ut summatim complectar) uirtutis huius uis omnis ac dignitas; succedunt autem in eorum locum dolor, molestia, tarditas, lassitudo, obmurmurationes, excusationes, aliaque uitia non sane leuia, quibus obedientiæ pretium, ac meritum prorsus extinguitur. Itaque sanctus Bernardus, de ijs, qui grauiter ferunt imperata minus sibi suauia, sic ait. Hoc si moleste cœperis sustinere, si dijudicare Prælatum. si murmurare in corde; Serm. 3. de Circuncisione.

etiam si exterius impleas, quod iubetur, non est hæc uirtus patientiæ, sed uelamentum malitiæ. Quod si pax, & tranquillitas animi quæritur: certe hac non fruetur is, qui habet intra sese caussam perturbationis, atque tumultus, dissensionem videlicet iudicij proprij ab obedientiæ lege. Atque iccirco, tuendæ concordiæ causa, quæ societatis omnis est uinculum, tantopere hortatur Apostolus, ut idipsum omnes sapiant, & dicant, nimirum ut consentientibus & iudicijs, & uoluntatibus mutuo foueantur, & conseruentur. Iam si unum eundemque oportet esse membrorum sensum, & capitis, facile cernitur utrum sit æquius, caput membris, an membra capiti consentire. Atque ex his quidem, quæ dicta, sunt hactenus, satis apparet obedientia iudicij quam sit necessaria. Quam uero sit eadem ipsa perfecta, grata que Domino inde primum ostenditur, quod per eam præstantissima pars hominis, ac pretiosissima Domino consecratur: deinde quod obediens ita fit holocaustum uiuum, gratumque Maiestati diuinæ, cum nihil sibimet omnino retineat: postremo quod magna est huius certaminis difficultas, frangit enim sese Dei causa obediens ipsemet, resistitque, naturali propensioni, quæ omnibus hominibus insita est ad suam complectendam, sequendamque sententiam. Ex his igitur rebus efficitur, ut obedientia tametsi

Rom. 15. 1. Cor. & 2. c. 13. Philipp. 2.

pro-

proprie uoluntatem perficere uideatur, quippe quã reddit ad nutum Superioris promptam, ac paratam, nihilominus ad intelligentiam quoque ipsam, ut diximus pertinere debeat, eamque inducere ad sentiendum idipsum, quod sentit Superior: sic enim fiet, ut omnibus connixi uiribus, & uoluntatis, & intelligentiæ ad executionem celerem, atque integram ueniamus. Videor mihi uos fratres carissimi audire dicentes: de uirtutis quidem huiusce necessitate iam non ambigere, illud uero, ut cognoscatis uehementer optare, quo pacto ad eius perfectionem peruenire possitis. Huic ego quæstioni cum Santo Leone, ita respondeo. Nihil arduum est humilibus, & nihil asperum mitibus, modo non desit uobis humilitas, non desit mansuetudo, non utique deerit Deo benignitas ad uos adiuuandos, ut quæ sibi promisistis, ea præstare possitis animo non solum æquo, sed etiam libenti. Præterea uobis tria nominatim propono, quæ ad obedientiam iudicij comparandam multum iuuant. Primum illud est ut, quemadmodum initio dixi, non intueamini in persona Superioris hominem obnoxium erroribus, atque miserijs, sed Christum ipsum, qui est sapientia summa, bonitas immensa, caritas infinita, qui nec decipi potest, nec uos uult ipse decipere. & quoniam conscij uobismet estis, uos Dei amore iugum obedientiæ subijsse, ut in superioris uoluntate sequenda, uoluntatem diuinam

Serm. 1. de Epiphania.

certius sequeremini; nolite dubitare, quin pergat fidelissima Domini caritas, eorum ministerio, quos uobis præfecit, uos deinceps gubernare, & rectis itineribus ducere. Itaque Superioris uocem, ac iussa non secus, ac Christi uocem excipite, siquidem Apostolus etiam in hanc sententiam scribens ad Col

Cap. 3. *lossenses, cum ad obtemperādum Præpositis subditos adhortatur, ait, Quodcunque facitis ex animo operamini sicut Domino, & non hominibus; scientes, quod a Domino accipiatis retributionem hæreditatis, Domino Christo seruite. Sanctus uero Bernardus; siue Deus (inquit) siue homo uicarius Dei mandatum quodcunque tradiderit, pari profecto obsequendum est cura, pari reuerentia deferendum; ubi tamen Deo contraria non præcipit homo.*

In tract. de præcep. & dispensat.

Atque ita si non hominem externis oculis, sed Deum inspexeritis internis, haud sane graue fuerit uobis uoluntates vestras, atque iudicia conformare ad eam regulam actionum uestrarum, quam ipsimet elegistis. Altera est ratio, ut quod Superior mandat, uel sentit defendere semper apud animos uestros studiose nitamini, improbare autem nequaquam, atque ad eam ipsam rem proderit bene animatos, affectosq; esse ad id omne, quod ipse iusserit: sic enim fiet, non solum ut sine molestia, sed etiam ut cum uoluptate lætitiaque pareatis: nam (ut est apud Sanctum Leonem) Non dura ibi necessitate seruitur, ubi diligitur quod iubetur. Postrema su-

Serm. 4. de ieiunio

bijciendi

bijciendi iudicij ratio eſt cum facilior, tutiorque, tum etiam apud ſanctos Patres in more poſita, ut ſtatuatis uobiſcum ipſi, quidquid Superior præcipit, ipſius Dei præceptum eſſe, & uoluntatem, atq; ut ad credenda, quæ catholica fides proponit, toto animo aſſenſuque ueſtro ſtatim incumbitis: ſic ad ea facienda quæcunque Superior dixerit, cæco quodam impetu uoluntatis parendi cupidæ ſine ulla prorſus diſquiſitione feramini. ſic egiſſe credendus eſt Abraham, filium Iſaac immolare iuſſus: ſic noui teſtamenti tempore aliqui e ſanctis Patribus ijs, quos commemorat Caſſianus, ut Ioannes Abbas, qui, quod erat ei imperatum, non reputabat utile ne eſſet, an inutile; ut cum aridum lignum tanto, ac tam diuturno labore per annum irrigauit; nec utrum fieri poſſet, nec ne, ut cum conatus eſt tam ex animo ingens ſaxum ſolus dimouere loco, quod ne multi quidem ſimul homines impellere potuiſſent, quod obedientiæ genus ipſis interdum miraculis diuinitus comprobatum uidemus, nam (ut alios taceam, quos ipſi non ignoratis) Maurus S. Benedicti diſcipulus, mandato Superioris lacum ingreſſus, nec merſus eſt: alius quidam a Superiore iuſſus leænam ad ſe ducere, illam cepit, atque perduxit. Eſt igitur hæc ratio ſubijciendi proprij iudicij, ac ſine ulla queſtione ſanciendi, & collaudandi apud ſe quodcunque Superior iuſſerit non ſolum ſanctis uiris uſitata, ſed etiam perfectæ obedientie ſtudioſis imitanda omnibus in rebus,

septimi mensis.

Gen. 12.

Lib. 4. cap. 24. & 26.

Greg. 2. dialog. cap. 7.

In uitis Patrum a par. lib. de obed.

bus, quæ cum peccato manifesto coniunctæ non sunt. Nec tamen iccirco uetamini, si quid forte uobis occurrat a Superioris sententia diuersum, idque uobis (consulto suppliciter Domino) exponendum uideatur, quominus id ad Superiorem referre possitis: uerum in hac re, ne uos amor uestri, iudiciumque decipiat, illa cautio est adhibenda, ut animo sitis, & ante, & post relationem æquissimo, non solum quod pertinet ad eam rem, de qua agitur, uel suscipiendam, uel deponendam, sed etiam ad approbandum, rectiusque putandum quidquid Superiori placuerit. Atque hæc quæ de obedientia diximus, æque priuatis erga proximos Superiores, atque Rectoribus, Præpositisque localibus erga Prouinciales, Prouincialibus erga Generalem, Generali denique erga illum, quem Deus ipsi præfecit, nempe suum in terris Vicarium, obseruanda sunt, sic ut & ordinum perfecta distinctio, ac proinde pax retineatur, & caritas: sine qua nec Societatis nostræ, nec alterius cuiuslibet Sodalitij posset recta gubernatio conseruari. Nimirum hoc modo prouidentia illa diuina disponit omnia suauiter, infima per media, media per summa suos ad fines cuncta perducens. Hinc illa uidelicet in Angelis unius hierarchiæ ad aliam subordinata series, Hinc & cœlestium, & aliorum omnium, quæ cientur corporum certis locis, ac sedibus inter

Sap. 8.

sese

ſeſe apta connexio, quorum conuerſiones, ac motus ab uno mouente ſupremo gradatim omnes uſque ad infimos rite proueniunt. Idem in terris cum in omni ciuitate bonis inſtituta legibus, tum uero in hierarchia Eccleſiaſtica cernitur, cuius omnia membra, & functiones ab uno Generali CHRISTI Domini noſtri Vicario deriuantur, & quo accuratius hæc diſpoſitio, & collocatio, cuſtoditur, eo rectior eſt gubernatio, & melior. contra uero huius ordinis negligentia quam grauia incommoda multis hominum Societatibus importentur, nemo non uidet. Atque iccirco in hac, cuius mihi nonnullam procurationem, ac curam Dominus tradidit, tam diligenter hanc uirtutem exerceri, uigereque percupio, quaſi in ea Societatis noſtræ bonum, ac ſalus uniuerſa conſiſtat. Quæ cum ita ſint, ut unde exorſa eſt ibidem terminetur epiſtola, uos ego per Chriſtum Dominum noſtrum obtector, qui ſeſe nobis non modo præceptorem, ſed etiam exemplar præbuit obedientiæ, ut ad eam uirtutem toto pectore incumbatis, & glorioſæ uictoriæ appetentes atque auidi, uoſmetipſos ſuperare, ideſt excelſiorem & difficiliorem animi partem, uoluntatem dico, atque iudicium expugnare, & ſubijcere ſtudeatis, quo Dei Domini N. ſolida ueraque cognitio, atque amor ueſtros ad ſe animos penitus trahat, totoque uitæ huius, & quaſi peregrinationis curriculo

riculo

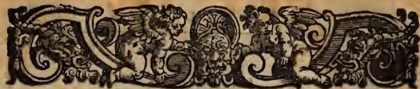
riculo usque eo gubernet, ac regat, dum uos demum aliosque complures uestra opera exemploque adiutos ad ultimum & felicissimum finem, nimirum ad beatitudinem sempiternam perducat. Vestris ad Deum precibus me ualde commendo.

ROMAE. VII. KAL. APRILIS. M D LIII.

OMNIPOTENS ſempiterne Deus Ego licet undecunque diuino tuo conſpectu indigniſsimus, fretus tamen pietate, ac miſericordia tua infinita, & impulſus tibi ſeruiendi deſiderio; Voueo coram ſacratiſsima Virgine MARIA, & curia tua cæleſti uniuerſa, Diuinæ Maieſtati tuæ, PAVPERTATEM, CASTITATEM, & OBEDIENTIAM perpetuam in Societate IESV: & promitto eandem Societatem me ingreſſurum, ut uitam in ea perpetuo degam, omnia intelligendo iuxta ipſius Societatis Conſtitutiones. A tua ergo immenſa Bonitate, & Clementia per IESV CHRISTI ſanguinem, peto ſuppliciter, ut hoc holocauſtum in odorem ſuauitatis admittere digneris; &, ut largitus es ad hoc deſiderandum, & offerendum, ſic etiam ad explendum, gratiam uberem largiaris. Amen.

HOMINES mundo crucifixos, & quibus mundus ipse sit crucifixus, uitæ nostræ ratio nos esse postulat: Homines, inquam, nouos, qui suis se affectibus exuerint, ut Christum induerent, sibi mortuos, ut iustitiæ uiuerent. Qui, ut D. Paulus ait, in laboribus, in uigilijs, in ieiunijs, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suauitate, in Spiritu sancto, in caritate non ficta, in uerbo ueritatis se Dei ministros exhibeant: & per arma iustitiæ a dextris, & a sinistris, per gloriam, & ignobilitatem, per infamiam, & bonam famam, per prospera denique, & aduersa magnis itineribus ad cælestem patriam & ipsi contendant, & alios etiam, quacunque possunt ope, studioque compellant maximam Dei gloriam semper intuentes. Hæc est summa, hic scopus nostræ Congregationis.

CATALOGVS PROVINCIARVM SOCIETATIS IESV,

& Collegiorum ac Domorum, Sociorumq; qui in vnaquaque Prouincia sunt.

IN ITALIA PROVINCIAE QVINQVE

PROVINCIA ROMANA.

ROMAE
- Domus professa
- Collegium Romanum
- Collegium pœnitentiariæ
- Domus probationis
- Collegium Germanicum
- Collegium Anglorum
- Seminarium
- Residentia Tusculana

PROVINCIA SICVLA.

Messanæ { Collegium.
Domus probationis.

Panormi { Panormitanum. *Domus Professa*

Collegium { Syracusanum.
Catanense.
Montis Regalis.
Biuonense.
Calactense.
Rhiginum.

Sunt in hac prouincia
Socij 269.

PROVINCIA NEAPOLITANA.

Neapoli { Domus professa.
Collegium Neapolitanum.

Collegium { Catacense.
Nolanum cum Nouitiatu.
Aletinum.
Cirinolanum.

Sunt in hac prouincia
Socij 167.

PROVINCIA MEDIOLANENSIS.

Mediolani { Domus professa.
Collegium Breranum.

Collegium Ianuense.
Collegium Taurinense.
Collegium Comense.
Domus probationis Aronæ.

Sunt in hac prouincia
Socij 184.

PROVINCIA VENETA.

Domus Professa Venetijs.

Collegium { Patauinum.
Ferrariense.
Bononiense.
Brixiense.
Foroliuiense.
Mutinense.
Parmense.
Veronense.

Domus probationis Nugularæ.

Sunt in hac prouincia
Socij 202.

IN LVSITANIA

PROVINCIA VNA.

Olisipponæ { Domus professa cum nouitijs.
Collegium D. Antonij.

Collegium { Conimbricense cum Nouitiatu.
Eburense cum Nouitiatu.
Portuense.
Bracarense.
Bragantinum.
Angrense.
Funcalense.

Residentia { In S. Finz.
Canalensis.
Angolana.

Sunt in hac prouincia
Socij 524.

IN INDIA ORIENTALI
PROVINCIA VNA.

Collegium:
- Goanum.
- Cocinense.
- Bazainense.
- Salsettanum.
- Malacense.
- Bungense in Iaponia.

Residentia:
- Chorana.
- D.Thomæ.
- Damanensis.
- Tannensis.
- Bandoranensis.
- Caulana.
- Trauancori.
- Commorinensis.
- Manarensis.
- Sinensis.
- Aethiopica.
- Ambrinensis.
- Sanctæ Trinitatis.

Iaponenses:
- Meacensis.
- Emurensis.
- & aliæ quædam.

Sunt in hac prouincia
Socij 236.

IN BRASILIA PRO-
VINCIA VNA.

Collegium { Bayacense. / Fluminis Ianuarij. / Pornambucense.

Residentia { Portus securi. / Spiritus sancti. / Sancti Vincentij. / Piratiningensis. / Illearum.

Sunt in hac prouincia
Socij. 124.

IN HISPANIA

PROVINCIAE QVATVOR.

PROVINCIA TOLETANA.

Domus Professa Toletana.

Collegium
- Complutense.
- Oropesanum.
- Ocaniense.
- Madritanum.
- Placentinum.
- Conchense.
- Belmontense.
- Sicuritanum.
- Carauacense.
- Huctense.
- Murcianum.

Domus Probationis Villaregiensis.
Domus probationis Naualcarnera.

Suunt in hac prouincia
Socij 464.

PROVINCIA CASTELLANA.

Vallisoleti { Domus professa. / Collegium Valisoleti.

Domus professa Burgensis.

Collegium {
- Salmanticense.
- Medinense cum Nouitiatu.
- Segobiense.
- Pallentinum.
- Abulense.
- Lucroniense.
- Onnatense.
- Montis regalis.
- Legionense.
- Bellimarense.
- Numantinum.
- Compostellanum.
- Ouetense.

Domus probationis Villagarsiæ.

Sunt in hac prouincia
Socij 476.

IN

PROVI

PRO

Domus Pro

Collegiun

Domu

PROVINCIA BOETICA.

Hiſpali { Domus profeſſa.
Collegium Hiſpalenſe.

Collegium {
Triguerenſe.
Gaditanum.
Marcenenſe.
Cordubenſe.
Montelanum cum Nouitiatu.
Granatenſe.
Vaezanum.
Malacenſe.
Zerenſe.

Sunt in hac prouincia
Socij 273.

IN INDIA OCCIDENTALI

PROVINCIAE DVAE

PROVINCIA PERVANA.

Collegium { Limense. Cuschense. Ciuitatis Pacis.

Residentia { Potosina. Sancti Iacobi. Xuli. Panamana.

Sunt in hac prouincia
Socij 84.

PROVINCIA MEXICANA.

Mexici { Collegium Mexicanum. Domus probationis.

Collegium { Mechoacanum. Guaxacanum. Angelopolitanum.

Residentia Hauana.

Sunt in hac prouincia
Socij 76.

IN GALLIA
PROVINCIAE DVAE.

PROVINCIA FRANCIAE.

Collegium
- Parisiense.
- Mussipontanum.
- Billoniense.
- Niuernense.
- Burdegalense.
- Virdunense cum Nouitiatu.
- Moriacense.
- Bituricense.

Sunt in hac prouincia
Socij 244.

PROVINCIAE AQVITANIAE

Collegium
- Lugdunense.
- Tolosanum.
- Turnonense.
- Auenionense cum Nouitiatu.
- Rhutenense.
- Camberiacense.

Sunt in hac prouincia
Socij 144.

IN BELGIO

PROVINCIA VNA.

Collegium
- Louanienſe.
- Audomarenſe.
- Cameracenſe.
- Antuerpienſe.
- Traiectenſe.
- Duacenſe.
- Brugenſe.

Domus Probationis Tornacenſis.
Reſidentia Leodienſis.

Sunt in hac prouincia
Socij 154.

IN GERMANIA

PROVINCIAE TRES.

PROVINCIA RHENI.

Collegium
- Colonienſe.
- Maguntinum.
- Herbipolenſe.
- Spirenſe.
- Fuldenſe.
- Treuerenſe.
- Heiligenſtadienſe.

Sunt in hac prouincia
Socij 234.

PROVINCIA GERMANIAE. SVPERIORIS.

Collegium { Dilingense. Ingolstadiense. Monachiense. Oenipontanum. Hallense. Lucernense.

Domus probationis Lanspergensis.
Residentia domus Augustæ.

Sunt in hac prouincia
Socij 170.

PROVINCIA AVSTRIAE.

Collegium { Viennense. Pragense. Olomucense. Græcense.

Domus probationis Brunensis.

Sunt in hac prouincia
Socij 176.

IN POLONIA PROVINCIA VNA.

Collegium { Branspergense. | Pultouiense. | Vilnense. | Posnaniense. | Iaroslauiense. }

IN SVECIA.

Residentia Stocholmiensis.

IN TRANSILVANIA.

Residentia Claudiopolitana.

Sunt in hac prouincia
Socij 225.

Sunt omnes Prouinciæ in uniuersa societate uigintiuna.
Domus professæ decem.
Collegia centum quadragintaquatuor.
Domus probationis separatæ duodecim.
Residentiæ triginta tres.
Socij denique omnes 5165.

Anno M. D. LXXIX.

PROVINCIA MEDIOLANENSIS.

Mediolani { Domus professa.
Collegium Breranum.

Collegium Ianuense.
Collegium Taurinense.
Collegium Comense.
Domus probationis Aronæ.

Sunt in hac prouincia
Socij 184.

PROVINCIA VENETA.

Domus Professa Venetijs.

Collegium { Patauinum.
Ferrariense.
Bononiense.
Brixiense.
Foroliuiense.
Mutinense.
Parmense.
Veronense.

Domus probationis Nugularæ.

Sunt in hac prouincia
Socij 202.

IN LVSITANIA

PROVINCIA VNA.

Olisipponæ { Domus professa cum nouitijs. / Collegium D. Antonij.

Collegium {
- Conimbricense cum Nouitiatu.
- Eburense cum Nouitiatu.
- Portuense.
- Bracarense.
- Bragantinum.
- Angrense.
- Funcalense.

Residentia {
- In S. Finz.
- Canalensis.
- Angolana.

Sunt in hac prouincia
Socij 524.

IN INDIA ORIENTALI
PROVINCIA VNA.

Collegium
- Goanum.
- Cocinenſe.
- Bazainenſe.
- Salſettanum.
- Malacenſe.
- Bungenſe in Iaponia.

Reſidentia
- Chorana.
- D.Thomæ.
- Damanenſis.
- Tannenſis.
- Bandoranenſis.
- Caulana.
- Trauancori.
- Commorinenſis.
- Manarenſis.
- Sinenſis.
- Aethiopica.
- Ambrinenſis.
- Sanctæ Trinitatis.

Iaponenſes
- Meacenſis.
- Emurenſis.
- & aliæ quædam.

Sunt in hac prouincia
Socij 236.

IN BRASILIA PRO-VINCIA VNA.

Collegium { Bayacenſe. / Fluminis Ianuarij. / Pornambucenſe.

Reſidentia { Portus ſecuri. / Spiritus ſancti. / Sancti Vincentij. / Piratiningenſis. / Illearum.

Sunt in hac prouincia Socij. 124.

IN HISPANIA

PROVINCIAE QVATVOR.

PROVINCIA TOLETANA.

Domus Professa Toletana.

Collegium:
- Complutense.
- Oropesanum.
- Ocaniense.
- Madritanum.
- Placentinum.
- Conchense.
- Belmontense.
- Sicuritanum.
- Carauacense.
- Huctense.
- Murcianum.

Domus Probationis Villaregiensis.
Domus probationis Naualcarnera.

Suunt in hac prouincia
Socij 464.

PROVINCIA CASTELLANA.

Vallisoleti { Domus professa. / Collegium Valisoleti.

Domus professa Burgensis.

Collegium {
- Salmanticense.
- Medinense cum Nouitiatu.
- Segobiense.
- Pallentinum.
- Abulense.
- Lucroniense.
- Onnatense.
- Montis regalis.
- Legionense.
- Bellimarense.
- Numantinum.
- Compostellanum.
- Ouetense.

Domus probationis Villagarsiæ.

Sunt in hac prouincia
Socij 476.

PROVINCIA ARAGONENSIS.

Valentiæ { Domus Professa.
Collegium Valentianum.

Collegium { Barchinonense.
Gandiense.
Cæsaraugustanum.
Maioricense.

Domus probationis Terraconensis.

IN SARDINIA.

Collegium { Sassaritanum.
Calaritanum.
Busaquense.

Sunt in hac prouincia
Socij 259.

PROVINCIA BOETICA.

Hispali { Domus professa.
Collegium Hispalense.

Collegium { Triguerense.
Gaditanum.
Marcenense.
Cordubense.
Montelanum cum Nouitiatu.
Granatense.
Vaezanum.
Malacense.
Zerense.

Sunt in hac prouincia
Socij 273.

IN INDIA OCCIDENTALI

PROVINCIAE DVAE

PROVINCIA PERVANA.

Collegium { Limense. Cuschense. Ciuitatis Pacis.

Residentia { Potosina. Sancti Iacobi. Xuli. Panamana.

Sunt in hac prouincia
Socij 84.

PROVINCIA MEXICANA.

Mexici { Collegium Mexicanum. Domus probationis.

Collegium { Mechoacanum. Guaxacanum. Angelopolitanum.

Residentia Hauana.

Sunt in hac prouincia
Socij 76.

IN GALLIA
PROVINCIAE DVAE.

PROVINCIA FRANCIAE.

Collegium {
- Parisiense.
- Mussipontanum.
- Billoniense.
- Niuernense.
- Burdegalense.
- Virdunense cum Nouitiatu.
- Moriacense.
- Bituricense.

Sunt in hac prouincia
Socij 244.

PROVINCIAE AQVITANIAE

Collegium {
- Lugdunense.
- Tolosanum.
- Turnonense.
- Auenionense cum Nouitiatu.
- Rhutenense.
- Camberiacense.

Sunt in hac prouincia
Socij 144.

IN BELGIO

PROVINCIA VNA.

Collegium
- Louanienſe.
- Audomarenſe.
- Cameracenſe.
- Antuerpienſe.
- Traiectenſe.
- Duacenſe.
- Brugenſe.

Domus Probationis Tornacenſis.
Reſidentia Leodienſis.

Sunt in hac prouincia
Socij 154.

IN GERMANIA

PROVINCIAE TRES.

PROVINCIA RHENI.

Collegium
- Colonienſe.
- Maguntinum.
- Herbipolenſe.
- Spirenſe.
- Fuldenſe.
- Treuerenſe.
- Heiligenſtadienſe.

Sunt in hac prouincia
Socij 234.

PROVINCIA GERMANIAE. SVPERIORIS.

Collegium { Dilingenſe. Ingolſtadienſe. Monachienſe. Oenipontanum. Hallenſe. Lucernenſe.

Domus probationis Lanſpergenſis.
Reſidentia domus Auguſtæ.

Sunt in hac prouincia
Socij 170.

PROVINCIA AVSTRIAE.

Collegium { Viennenſe. Pragenſe. Olomucenſe. Græcenſe.

Domus probationis Brunenſis.

Sunt in hac prouincia
Socij 176.

IN POLONIA PRO-VINCIA VNA.

Collegium { Branſpergenſe. / Pultouienſe. / Vilnenſe. / Poſnanienſe. / Iaroſlauienſe.

IN SVECIA.

Reſidentia Stocholmienſis.

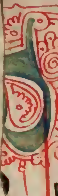
IN TRANSILVANIA.

Reſidentia Claudiopolitana.

Sunt in hac prouincia
Socij 225.

Sunt omnes Prouinciæ in uniuerſa ſocietate uigintiuna.
Domus profeſſæ decem.
Collegia centum quadragintaquatuor.
Domus probationis ſeparatæ duodecim.
Reſidentiæ triginta tres.
Socij denique omnes 5165.

Anno M. D. LXXIX.

tamini in domino et

nt ſperantes eius ℟